

Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ТА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

В. П. Кононець
М. Г. Богуславський
О. О. Каретний

**ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГАНІЗОВАНИХ ГРУП ТА ЗЛОЧИННИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З ПОРУШЕННЯМ
МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА**

Навчальний посібник

Дніпро
2024

УДК 342.95 : 343.343.6

К 64

*Рекомендовано Науково-методичною радою Дніпровського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 11 від 22.05.2024)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

доктор юридичних наук, професор **Дмитро ПРИЙМАЧЕНКО** – проректор з наукової роботи Університету митної справи та фінансів;
Сергій РАДОШ – заступник начальника управління, начальник відділу протидії торгівлі людьми Управління міграційної поліції ГУНП в Одеській області, полковник поліції.

Кононець В. П., Богуславський М. Г., Каретний О. О.

К 64 Правові та організаційні засади протидії злочинній діяльності організованих груп та злочинних організацій, пов'язаної з порушенням міграційного законодавства : навч. посіб. / В. П. Кононець, М. Г. Богуславський, О. О. Каретний. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2024. 96 с.

ISBN 978-617-560-039-9

У навчальному посібнику розкрито правові та організаційні засади протидії злочинній діяльності організованих груп та злочинних організацій, що пов'язана з порушенням міграційного законодавства.

Розрахований на здобувачів вищої освіти, викладачів юридичних вишів, практичних працівників правоохоронної сфери, усіх, хто цікавиться питаннями міграційного законодавства.

Автори:

доктор юридичних наук, професор **Віта КОНОНЕЦЬ** – завідувач навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем протидії організованим злочинності та корупції навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів національної поліції Дніпровського державного університету внутрішніх справ;
кандидат юридичних наук **Максим БОГУСЛАВСЬКИЙ** – старший науковий співробітник навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем протидії організованим злочинності та корупції навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів національної поліції Дніпровського державного університету внутрішніх справ;

Олександр КАРЕТНИЙ – старший оперуповноважений в особливо важливих справах Управління міграційної поліції ГУНП в Одеській області, майор поліції.

ISBN 978-617-560-039-9

© Автори, 2024

© ДДУВС, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Розділ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ОСНОВА ПЕРЕБУВАННЯ ІНОЗЕМЦІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ...	6
1.1. Стан міграції в Україні під час воєнного стану.....	6
1.2. Нормативно-правова основа перебування іноземців, осіб без громадянства на території України	9
1.3. Нормативно-правова основа діяльності органів, що здійснюють контроль за дотриманням міграційного законодавства	19
Тестові завдання	38
Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ, ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВИПАДКІВ ПОРУШЕННЯ МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА НЕЗАКОННОГО ПЕРЕБУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ «ЕТНІЧНИХ ДІАСПОР», ЯКІ МОЖУТЬ ВХОДИТИ ДО СКЛАДУ ОРГАНІЗОВАНИХ ГРУП ТА ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	41
2.1. Типові ситуації щодо перевірки правомірності перебування іноземців, осіб без громадянства на території України, які можуть входити до складу ОГ та ЗО, підрозділами Департаменту стратегічних розслідувань	41
2.2. Особливості діяльності працівників Департаменту стратегічних розслідувань при виявленні представників «етнічних діаспор», які незаконно перебувають на території України	61
ВИСНОВОК	76
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	94
ДОДАТКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	92

ВСТУП

Розвиток сучасного світу неможливо уявити без процесів міграції населення. Міграція, як один із проявів процесу глобалізації, у цілому позитивно впливає на соціально-економічний і політичний розвиток держав, сприяє інтеграції міжнародної спільноти, культурному зближенню народів, розвитку виробничих сил. Наша країна знаходиться на перехресті шляхів між Сходом і Заходом. Таке геополітичне положення протягом багатьох століть значною мірою визначало історичні, культурологічні, духовні й політичні особливості розвитку України.

Спектр національних інтересів нашої держави постійно формується, розширюється, і одночасно з цим зростають внутрішні й зовнішні загрози цим інтересам. Міграційні процеси мають некерований характер, що призводить до порушення встановлених міграційних норм та правил, різкого зниження рівня забезпечення безпеки держави. Особливо це необхідно враховувати в сучасний період, коли світова спільнота зіткнулася з безпрецедентним розмахом терористичних загроз та насилля.

Міграція є одним із найбільш складних соціальних явищ сучасного світу. Під впливом різноманітних чинників міграційні процеси в Україні набувають нового змісту. Європейська інтеграція, економічний потенціал, політичні кризи, культурні зміни та пандемічні загрози, – всі ці та багато інших чинників спонукають людей виїжджати та повертатися до країн свого походження, шукаючи кращого життя, безпеки чи нових можливостей. Сучасна міграційна криза в Україні викликана масовим виїздом громадян за кордон, зумовленим збройною агресією російської федерації.

За таких умов вкрай важливо забезпечити громадянам України належний захист у країнах їхнього тимчасового перебування, зберегти демократичні цінності, за які продовжує боротьбу наша держава на шляху до членства у Європейському Союзі. У врегулюванні цього процесу важливу роль відіграє міграційне право. Саме його норми визначають правила і процедурні особливості пересування фізичних осіб між країнами, порядок і умови набуття ними особливого статусу, а також права і обов'язки суб'єктів публічної адміністрації щодо таких осіб.

Нелегальна міграція несе в собі цілу низку негативних чинників, що створюють загрозу громадському порядку та громадській безпеці,

вітчизняній економіці, національному ринку праці. З нелегальною міграцією найчастіше пов'язують збільшення кількості кримінальних правопорушень, зокрема через те, що значна частка нелегальних мігрантів належить до різних «етнічних діаспор» і може входити до складу транснаціональних та етнічних організованих груп і злочинних організацій.

Проблемою протидії діяльності транснаціональних та етнічних організованих груп і злочинних організацій в Україні займаються: Служба безпеки України (виявлення міжнародних каналів нелегальної міграції в Україні, діяльності транснаціональних організованих груп та злочинних організацій, що становлять загрозу безпеці держави, тощо); Державна прикордонна служба України (протидія нелегальній міграції на державному кордоні та в контрольованих прикордонних районах); Національна поліція України (виявлення та припинення діяльності транснаціональних та етнічних організованих груп і злочинних організацій, учасники яких вчинюють тяжкі та особливо тяжкі кримінальні правопорушення на території України); Державна міграційна служба України. Саме Національна поліція України та Державна міграційна служба України несуть основний тягар протидії вчиненню адміністративних та кримінальних правопорушень представниками різних «етнічних діаспор», які нелегально перебувають на території нашої країни.

Розділ 1
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ОСНОВА ПЕРЕБУВАННЯ
ІНОЗЕМЦІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГАНІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ
МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

1.1. Стан міграції в Україні під час воєнного стану

У межах Східного партнерства співпраця в міграційній сфері посідає значне місце. У присвяченому співробітництву зі східними сусідами посланні Єврокомісії визначається, що сприяння вільному і безпечному пересуванню населення є важливим пріоритетом, що передбачає забезпечення стабільності та миру, а також розвиток співпраці із сусідніми країнами.

Оскільки сучасні міграційні потоки є транснаціональними явищами, то і керувати ними передбачено спільними зусиллями всіх держав, котрих торкнулися ці потоки. І політика розвитку, і участь у регіональних консультативних процесах є зовнішньополітичними інструментами імміграційного регулювання, що використовуються ЄС. Їхня схожість полягає в тому, що вони спрямовані на об'єднання країн походження, транзиту та призначення мігрантів для співпраці в управлінні міграційними потоками.

Взаємодія в галузі міграції передбачає передусім належне регулювання міграційних процесів, зокрема протидію нелегальній міграції, розбудову системи захисту біженців відповідно до європейських стандартів, розвиток інфраструктури інтегрованої охорони кордону, боротьбу проти корупції та організованої злочинності. Все це розглядається як передумова для поступової відміни візового режиму для громадян відповідних країн і як необхідні кроки в інтересах не лише безпеки кордонів ЄС, а і внутрішньої безпеки та стабільності в країнах Східного партнерства.

Ініціатива Східного партнерства більше стосується безпеки ЄС, оскільки нестабільність будь-якої прикордонної держави може вплинути на відносини з ЄС. Однак ініціатива Східного партнерства охоплює низку підвимірювань, в яких інтереси ЄС та його східних партнерів перетинаються. Однією з таких точок перетину є аспект міграції та мобільності, що безпосередньо пов'язаний із безпекою ЄС, а також із розвитком та процвітаням країн Східного партнерства.

Загалом зовнішнє співробітництво ЄС у сфері міграції розвивалося переважно у Східній Європі. Міграційна співпраця ЄС з країнами Східного партнерства до початку повномасштабної війни в Україні мала результати у таких галузях, як реадмісія, візи, управління кордонами та трудова міграція.

Результати міграційної співпраці ЄС зі Східною Європою оцінюються як набагато плідніші, ніж результати міграційної співпраці ЄС із країнами Південного узбережжя Середземного моря. ЄС та країни Східного партнерства не лише запустили інструменти, спрямовані на скорочення нелегальних міграційних потоків, а й створили механізми, що полегшують контакти між людьми. Але така співпраця між ЄС та Східною Європою у сфері міграції аж ніяк не є завершеним процесом. Навпаки, останні події у цій галузі свідчать про динамізм зовнішнього виміру ЄС у цьому регіоні.

Основними напрямками співпраці тут визначаються такі:

а) подолання причин виникнення міграції з активним використанням можливості співробітництва у цій сфері з третіми країнами та в межах міжнародних форумів;

б) спільне запровадження ефективної та превентивної політики щодо боротьби з нелегальною міграцією, незаконним переправленням нелегальних мігрантів через державний кордон та торгівлю людьми, у тому числі щодо методів боротьби з організованими злочинними групами, що здійснюють незаконне переправлення нелегальних мігрантів через державний кордон та торгівлю людьми, а також захисту жертв таких злочинів;

в) запровадження всеохоплюючого діалогу з питань притулку, зокрема стосовно практичних аспектів реалізації Конвенції ООН про статус біженців 1951 р., Протоколу щодо статусу біженців 1967 р. та інших відповідних міжнародних документів, а також шляхом забезпечення поваги до принципу «невислання»;

г) правила щодо доступу, забезпечення прав та статусу осіб, яким надано доступ, гідного поводження та інтеграції іноземців, які проживають на законних підставах;

г) подальший розвиток оперативних заходів у сфері управління кордонами:

д) співробітництво у сфері управління кордонами, що може включати *inter alia*, навчання, обмін найкращими практиками, зокрема технологічні аспекти, обмін інформацією з дотриманням встановлених правил та, у разі потреби, обмін офіцерами зв'язку.

Зусилля Сторін у цій сфері передбачено спрямувати на ефективну імплементацію принципу інтегрованого управління кордонами,

посилення рівня безпеки документів, розвиток ефективної політики повернення, зокрема у її регіональному вимірі, обмін поглядами щодо нелегального працевлаштування мігрантів.

Під час співпраці мають враховуватися положення законодавства ЄС, національних законодавств держав Союзу та України, що підтверджує складність розв'язання міграційних проблем, і що саме ці питання можуть ставати наріжним каменем у відносинах України і ЄС. З іншого боку, Україна має досвід співпраці з ЄС у сфері міграції.

Проте деякі країни-партнери хотіли б бачити більший акцент на своїх власних конкретних інтересах та потребах, таких як доступ до додаткових можливостей легальної міграції або додаткові ініціативи в галузі міграції та розвитку. Загалом слід констатувати, що поки заявлені цілі ще не були повністю досягнуті, ЄС слід розібратися, як найкраще врахувати інтереси країн-партнерів у межах цього механізму співробітництва.

Одна з причин ситуації, що склалася, полягає в тому, що відносини між ЄС і третіми країнами в межах цих діалогових процесів характеризуються асиметричною взаємозалежністю, де сторона ЄС перебуває в сильнішій позиції. Проте ЄС не може змусити країни-партнерів діяти повністю відповідно до своїх побажань, і при цьому він не може запропонувати країнам-партнерам все, що вони можуть побажати в обмін на співпрацю. У цьому сенсі ЄС обмежений як суб'єкт.

Держави-члени орієнтуються на власну сферу компетенції щодо прийому та можливостей легальної міграції у зв'язку з повномасштабною війною на території України, коли велика кількість українців перемістилася до країн Європи. Значна частина населення перемістилася до центральної та західної територій України, отримавши статус внутрішньо переміщених осіб.

За оцінками Міжнародної організації з міграції (далі – МОМ), кількість осіб, які станом на середину травня вважаються внутрішньо переміщеними особами (далі – ВПО), становить приблизно 7,1 млн. У Мінсоцполітики на початку травня повідомляли про понад 2,7 млн осіб, які зареєструвалися й отримали довідку ВПО.

ВПО, які прибули зі східних областей, становлять більше половини (55 %) від загальної кількості, з південних областей – 13 %, і їхня частка поступово збільшувалася. Водночас частка ВПО з Києва та північних областей суттєво зменшилася порівняно з першим місяцем повномасштабної війни – нині вона становить 16 % і 12 % відповідно.

Кількість людей, які повернулися після переміщення в межах країни, за оцінками МОМ, становить майже 4,5 млн осіб.

За даними Державної прикордонної служби України, протягом 24

лютого – 3 червня 2022 р. з України виїхали понад 5,2 млн осіб, переважна більшість яких є громадянками України.

Дані Агентства ООН у справах біженців (далі – УВКБ ООН) свідчать, що станом на 9 червня 2022 р. у країнах Європи перебували понад 4,9 млн біженок, які покинули Україну через війну, при цьому понад 3,2 млн жінок зареєструвалися в Європі для отримання тимчасового захисту або подібного статусу. Найчастіше вони реєструвалися у Польщі (1,1 млн), Німеччині (565 тис.), Чехії (366 тис.), Іспанії (118 тис.), Болгарії (113 тис.) та Італії (97 тис.). Загалом на статус біженця станом на 19 травня 2022 р. подалися 31 699 осіб із України.

Згідно з даними уряду України станом на 26 травня 2023 р. з тимчасово окупованих територій України депортували в росію 1,4 млн жінок та дітей із України, при цьому частка дітей становила 230 тис. Люди, яких примусово вивозять до росії, деякий час перебувають у «фільтраційних таборах». Це переважно адміністративні будівлі – наприклад, школи або будинки культури – без належних умов навіть для короткострокового проживання.

Тривалість бойових дій у південному та східному регіонах України впливає на кількість людей, які можуть виїхати, а також на ймовірність їхнього повернення. Руйнування або знищення міської інфраструктури, зокрема підприємств, житлового фонду, будівель соціальної інфраструктури впливає на бажання повернутися.

Наразі бракує даних щодо зміни чисельності населення окремих населених пунктів, тому складно передбачити, як зміняться міста України після завершення повномасштабної війни.

Через активні бойові дії й окупацію чисельність населення у південних і східних областях України зменшується. З іншого боку, переміщення людей у межах України приводить до збільшення чисельності населення у західних областях. Це впливає на місцеву інфраструктуру, зокрема збільшує навантаження на житлову, транспортну, соціальну та адміністративну її складові.

1.2. Нормативно-правова основа перебування іноземців, осіб без громадянства на території України

Умови війни створюють серйозні виклики для безпеки та стабільності, особливо у сфері міграції. В Україні, яка зазнає впливу воєнного конфлікту на сході, протидія організованій злочинності у сфері міграції стає надзвичайно важливою.

Організована злочинність у сфері міграції може набувати різних

форм, незаконною торгівлею людьми, оформленням фальшивих документів. Умови війни, порушення кордонів та загострення економічної ситуації сприяють поширенню цих злочинних практик.

Для протидії зазначеним явищам Україні необхідно здійснити комплексні заходи на різних рівнях. По-перше, важливо зміцнювати законодавство та правову базу для боротьби з організованою злочинністю у сфері міграції, зокрема передбачити суворе покарання для злочинців та механізм захисту прав потерпілих.

По-друге, необхідно збільшити зусилля на міжнародному рівні для співпраці з іншими країнами, особливо з тими, що є джерелом або транзитними маршрутами для міграції. Обмін інформацією та спільні операції можуть допомогти у виявленні та припиненні діяльності злочинних угруповань.

По-третє, важливо забезпечити соціальну та економічну підтримку мігрантам, щоб вони не опинялися в ситуації вразливості перед злочинцями. Це може передбачати надання доступу до освіти, медичного обслуговування та можливостей працевлаштування.

Загалом протидія організованій злочинності у сфері міграції в умовах війни в Україні вимагає комплексного підходу з урахуванням різних аспектів безпеки та соціального захисту. Тільки спільними зусиллями уряду, міжнародних організацій та громадськості можна досягти значного прогресу в цій сфері.

Війна в Україні спричинила масштабну міграційну кризу, котра, на жаль, стала сприятливим середовищем для розвитку організованої злочинності у цій сфері. Зловмисники використовують людські страждання та хаос війни для наживи, експлуатуючи та гвалтуючи біженців.

Сфера міграції (імміграції та еміграції), зокрема питання протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, регламентується такими нормативно-правовими документами:

– Кодекс України про адміністративні правопорушення (ст. ст. 197–201, ч. 1 ст. 203, ст. ст. 204, 205, 206);

– Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;

– Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні»;

– наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною міграційною службою України» від 28.08.2013 № 825.

Окремо необхідно розглянути основні функції нормативно-

правового механізму протидії нелегальній міграції. Зокрема, це:

- вдосконалення правових, організаційних та інших механізмів, що регулюють і забезпечують регулювання зазначеної сфери;

- створення умов для повернення в Україну на постійне місце проживання українців за національністю, які проживають за кордоном, а також інших осіб, які здатні успішно інтегруватися в українське суспільство;

- створення умов для в'їзду до України і перебування на її території іноземних громадян, які бажають розвивати економічні, ділові, професійні, наукові, культурні та інші зв'язки, вивчати мову, історію і культуру нашої країни, здатних завдяки своїй трудовій діяльності, знанням і компетенціям сприяти економічному, соціальному і культурному розвитку України;

- створення умов для адаптації до правових, соціально-економічних, культурних та інших умов життя в Україні іноземних громадян, що зазнають труднощі в адаптації, зумовлені особливостями їхньої культури і звичного життєвого укладу, а також іншими чинниками;

- створення сприятливого режиму для вільного переміщення учнів, наукових і педагогічних працівників з метою розвитку науки, професійної освіти, підвищення рівня підготовки наукових кадрів України;

- створення умов для зниження диспропорції в розміщенні населення і вирішення завдань просторового розвитку країни;

- подальший розвиток механізмів і засобів профілактики, попередження, виявлення та припинення порушень міграційного законодавства України, корупційних порушень у сфері міграції, зокрема вдосконалення заходів відповідальності за порушення названого законодавства і законодавства України про протидію корупції;

- надання відповідно до загальновизнаних принципів і норм міжнародного права і законодавства України допомоги іноземним громадянам, які шукають захист на території України.

Важливим документом, що регулює відносини у сфері протидії та боротьби з нелегальною міграцією, є прийнята Стратегія державної міграційної політики України на період до 2025 року. Вона заснована на таких принципах реалізації державної міграційної політики, як-от: верховенство права; захист прав людини та основних свобод; прозорість діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування; запобігання і боротьба з усіма формами та проявами расизму, ксенофобії та пов'язаної з ними нетерпимості; неприпустимість будь-яких форм дискримінації.

Нелегальна міграція займає вагому частку у структурі міграційних потоків. Вона є соціально небезпечним, шкідливим, протизаконним явищем, що реально загрожує економічним інтересам і громадській безпеці нашої держави. Зазначений процес є однією з причин зростання злочинності, поширення небезпечних захворювань, розвитку нелегального ринку праці, виникнення напруженості у відносинах між багатьма державами.

Основні види організованої злочинної діяльності у сфері міграції:

- *незаконне перевезення людей.* Зловмисники організовують незаконне перевезення людей через кордон, часто за небезпечних умов та за завищені ціни;
- *торгівля людьми.* Біженців можуть залучати до примусової праці, жебракування, сексуального рабства та інших форм експлуатації;
- *шахрайство.* Зловмисники можуть обманювати біженців, пропонуючи їм фальшиві документи, роботу або житло;
- *вимагання коштів.* Із біженців можуть вимагати гроші за допомогу у перетині кордону або за інші послуги.

Наслідки організованої злочинності у сфері міграції:

- *порушення прав людини.* Біженці стають жертвами експлуатації, насильства та знущань;
- *підвищення рівня злочинності.* Зловмисна діяльність у сфері міграції може призвести до зростання злочинності в країні;
- *дестабілізація суспільства.* Незаконна міграція та діяльність організованих злочинних груп можуть призвести до дестабілізації суспільства.

Заходи протидії організованій злочинності у сфері міграції:

- *зміцнення кордонного контролю.* Необхідно посилювати контроль за кордоном, щоб ускладнити незаконне перевезення людей;
- *співпраця з правоохоронними органами.* Важливо, щоб правоохоронні органи різних країн співпрацювали між собою для боротьби з організованою злочинністю у сфері міграції;
- *забезпечення прав біженців.* Необхідно створити умови для того, щоб біженці могли легально та безпечно жити в Україні;
- *інформаційна кампанія.* Важливо проводити інформаційну кампанію серед населення для роз'яснення ризиків нелегальної міграції та аби допомогти людям уникнути експлуатації.

Протидія організованій злочинності у сфері міграції є складним завданням, що потребує комплексного підходу. Важливо, щоб усі державні органи, правоохоронні структури та громадські організації співпрацювали між собою, щоб захистити біженців від експлуатації та

гвалтувань.

Війна в Україні вже забрала життя тисяч людей і змусила мільйони покинути власні домівки. Не можна допустити, щоб зловмисники використовували цю трагедію для наживи. Боротьба з організованою злочинністю у сфері міграції є одним зі способів допомоги біженцям та захисту їхніх прав.

З іншого боку, якщо міграційні процеси мають некерований характер, це призводить до порушення встановлених міграційних норм та правил, рівень забезпечення безпеки держави різко знижується через можливість проникнення на її територію осіб, які ставлять своєю основною метою злочинну діяльність. Особливо це необхідно враховувати наразі, коли світова спільнота зіткнулась з відкритим військовим вторгненням з боку російської федерації на територію України, безпрецедентним розмахом терористичних загроз та насилля, котре воно принесло.

Велика кількість іноземних громадян прибули до нашої країни з метою надання відсічі агресору у складі Збройних Сил України та добровольчих формувань, проте на території держави перебувають і такі іноземці, які використовують воєнний стан для прикриття своєї злочинної діяльності.

Законодавством України встановлено та визначено категорії осіб, які можуть перебувати, мешкати, переміщуватися територією нашої держави:

1. Громадянин України – особа, яка набула громадянство України в порядку, передбаченому законами України та міжнародними договорами України;
2. Іноземець – особа, яка не перебуває у громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав;
3. Особа без громадянства – особа, яку жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїм громадянином.

Зупинимось докладніше на цих категоріях. Отже, *громадянами України є:*

- 1) усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України (24 серпня 1991 р.) постійно проживали на території України;
- 2) особи незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних чи інших ознак, які на момент набрання чинності Законом України «Про громадянство України» проживали в Україні і не були громадянами інших держав;
- 3) особи, які прибули в Україну на постійне проживання після

13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 р. органами внутрішніх справ України внесено напис «громадянин України», та діти таких осіб, які прибули разом із батьками в Україну і на момент прибуття в Україну не досягли повноліття, якщо зазначені особи подали заяви про оформлення належності до громадянства України;

4) особи, які набули громадянство України відповідно до законів України та міжнародних договорів України.

При цьому Громадянство України підтверджується, згідно з діючим законодавством, такими документами:

- 1) паспортом громадянина України;
- 2) паспортом громадянина України для виїзду за кордон;
- 3) тимчасовим посвідченням громадянина України;
- 4) дипломатичним паспортом;
- 5) службовим паспортом;
- 6) посвідченням особи моряка;
- 7) посвідченням члена екіпажу;
- 8) посвідченням особи на повернення в Україну.

Представники «етнічних діаспор» можуть *набувати громадянства України* у такі способи:

- за народженням;
- за територіальним походженням. Особа (іноземець або особа без громадянства), яка сама чи хоча б один із її батьків або її дід чи баба, прадід чи прабаба, або її рідні (повнорідні та неповнорідні) брат чи сестра, син чи дочка, онук чи онука народилися або постійно проживали до 24 серпня 1991 р. на території, яка стала територією України, або яка сама чи хоча б один із її батьків або її дід чи баба, прадід чи прабаба, або її рідні (повнорідні та неповнорідні) брат чи сестра народилися або постійно проживали на інших територіях, що входили на момент їх народження або під час їх постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР), а також її неповнолітні діти мають право на набуття громадянства України за територіальним походженням;
- внаслідок прийняття до громадянства. За цією підставою і здійснюється в більшості випадків набуття громадянства України іноземцями – представниками різних етнічних діаспор;
- внаслідок поновлення у громадянстві;
- внаслідок усиновлення;
- внаслідок встановлення над дитиною опіки чи піклування,

влаштування дитини в заклад охорони здоров'я, заклад освіти або інший дитячий заклад, у дитячий будинок сімейного типу чи прийомну сім'ю;

- внаслідок встановлення над особою, визнаною судом недієздатною, опіки;
- у зв'язку з перебуванням у громадянстві України одного чи обох батьків дитини;
- внаслідок визнання батьківства чи материнства або встановлення факту батьківства чи материнства;
- за іншими підставами, передбаченими міжнародними договорами України.

Існують випадки, коли представник тієї чи іншої «етнічної діаспори» перебуває на території України, набув громадянства держави, але у правоохоронних органів, зокрема поліції, на підставі наявної інформації виникають сумніви щодо законності набуття громадянства. У такому випадку необхідно провести перевірку виконання усіх вимог щодо набуття громадянства України та достовірності усіх документів, що подаються особою на підтвердження цих вимог. Так, наприклад, одним зі способів набуття громадянства є прийняття до громадянства України. Але необхідно пам'ятати обов'язкові умови, що повинні бути виконані іноземцем:

➤ визнання і дотримання Конституції України та законів України, що засвідчується особою у поданій в установленому порядку заяві про прийняття до громадянства України;

➤ подання: особою без громадянства – декларації про відсутність іноземного громадянства, іноземцем – зобов'язання припинити іноземне громадянство. Іноземці, які подали зобов'язання припинити іноземне громадянство (підданство), повинні подати документ про це, виданий уповноваженим органом відповідної держави, до уповноваженого органу України протягом двох років із моменту прийняття їх до громадянства України. Іноземці, які мають усі передбачені законодавством цієї держави підстави для отримання документа про припинення громадянства (підданства), але з незалежних від них причин не можуть отримати його, подають декларацію про відмову від іноземного громадянства;

➤ безперервне проживання на законних підставах на території України протягом останніх п'яти років. Безперервним проживанням на території України вважається проживання в Україні особи, якщо її разовий виїзд за кордон у приватних справах не перевищував 90 днів, а в сумі за рік – 180 днів. Не є порушенням вимоги про безперервне проживання виїзд особи за кордон у службове відрядження, на навчання, у відпустку, на лікування за рекомендацією відповідного медичного

закладу або зміна особою місця проживання на території України. Зазначена умова не поширюється на іноземців і осіб без громадянства, які перебувають у шлюбі з громадянином України понад два роки, і на іноземців чи осіб без громадянства, які перебували з громадянином України понад два роки у шлюбі, що припинився внаслідок його смерті. Дворічний строк перебування у шлюбі з громадянином України не застосовується до іноземців і осіб без громадянства, яким надано дозвіл на імміграцію;

➤ отримання дозволу на імміграцію. Зазначена умова не поширюється на осіб, яких визнано біженцями або яким надано притулок в Україні, та на іноземців і осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу у Збройних Силах України або отримали посвідку на постійне проживання в Україні;

➤ володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для спілкування. Ця вимога підтверджується відповідним сертифікатом, отриманим у встановленому законом порядку;

➤ наявність законних джерел існування. Законні джерела існування – це заробітна плата, прибуток від підприємницької діяльності або власності, пенсія, стипендія, аліменти, соціальні виплати та допомога, власні фінансові заощадження або фінансова допомога від членів сім'ї, інших фізичних та юридичних осіб, що мають законні доходи.

Законодавством встановлено, що іноземці та особи без громадянства, які є представниками різних «етнічних діаспор», можуть перебувати на території України постійно або тимчасово *за наявності таких підстав:*

- іноземці та особи без громадянства можуть відповідно іммігрувати в Україну на постійне проживання;

- іноземці та особи без громадянства, яких визнано біженцями в Україні або яким надано притулок в Україні, вважаються такими, які постійно проживають на території України. Постійне проживання на території України біженців підтверджується посвідченням біженця;

- іноземці та особи без громадянства, яких визнано особами, що потребують додаткового захисту, або яким надано тимчасовий захист в Україні, вважаються такими, які на законних підставах тимчасово проживають на території України на період дії обставин, за наявності яких додатковий чи тимчасовий захист було надано. Тимчасове проживання на території України таких іноземців та осіб без громадянства підтверджується посвідченням особи, яка потребує додаткового захисту в Україні, або посвідченням особи, якій надано

тимчасовий захист в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які відповідно до закону прибули в Україну для працевлаштування або укладення гіг-контракту або під час перебування на законних підставах на території України отримали дозвіл на застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні та посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період роботи в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для участі у реалізації проектів міжнародної технічної допомоги, зареєстрованих у встановленому порядку, та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період роботи в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну з метою проповідування релігійних віровчень, виконання релігійних обрядів чи іншої канонічної діяльності за запрошенням релігійних організацій та погодженням із державним органом, який здійснив реєстрацію відповідної релігійної організації, та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період діяльності в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для участі у діяльності філій, відділень, представництв та інших структурних осередків громадських (неурядових) організацій іноземних держав, зареєстрованих у встановленому порядку, та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період діяльності в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для роботи у представництвах іноземних суб'єктів господарювання в Україні, зареєстрованих у встановленому порядку, та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період роботи в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для роботи у філіях або представництвах іноземних банків, зареєстрованих у встановленому порядку, та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період роботи в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для провадження культурної, наукової, освітньої діяльності на підставах і в порядку, встановлених міжнародними договорами України або спеціальними програмами, а також іноземці та особи без громадянства,

які прибули в Україну з метою участі в міжнародних та регіональних волонтерських програмах чи участі в діяльності організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів, інформація про які розміщена на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності, отримали посвідку на тимчасове проживання та здійснюють волонтерську діяльність на базі зазначених організацій та установ, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період провадження такої діяльності;

- іноземці (*крім громадян російської федерації та республіки білорусь*) та особи без громадянства, які в період дії воєнного стану прибули в Україну для надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги на волонтерських засадах як медичні працівники, фахівці з реабілітації та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період надання такої допомоги;

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для роботи кореспондентом або представником іноземних засобів масової інформації та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період роботи в Україні;

- іноземці та особи без громадянства, які є засновниками та/або учасниками, та/або бенефіціарними власниками (контролерами) юридичної особи, зареєстрованої в Україні, та прибули в Україну з метою контролю за діяльністю таких юридичних осіб і отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період дії посвідки.

Іноземці та особи без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах, зобов'язані мати дійсний паспортний документ.

В інших випадках особи, які прибули в Україну тимчасово можуть перебувати на території держави протягом наданого візою дозволу в межах строку дії візи в разі в'їзду осіб без громадянства чи іноземців, які є громадянами держав з візовим порядком в'їзду, якщо інший строк не визначено міжнародними договорами України:

- 1) не більш як 90 днів протягом 180 днів у разі в'їзду іноземців, які є громадянами держав з безвізовим порядком в'їзду, якщо інший строк не визначено міжнародними договорами України;

- 2) на період дії візи, але не більш як 90 днів протягом 180 днів у разі в'їзду за візою, оформленою до 11 вересня 2011 року.

1.3. Нормативно-правова основа діяльності органів, що здійснюють контроль за дотриманням міграційного законодавства

Війна в Україні спричинила небувалий потік людей, які змушені були покинути власні домівки та шукати прихисток в інших країнах. Це призвело до зростання нелегальної міграції, що спричиняє низку проблем, котрі потребують термінового вирішення.

Основні проблеми нелегальної міграції в умовах війни:

- *експлуатація та торгівля людьми.* Нелегальні мігранти, які не мають документів, часто стають жертвами експлуатації та торгівлі людьми. Їх можуть змушувати до праці за мізерну платню, жити в жахливих умовах, зазнавати насилля;
- *зростання злочинності.* Деякі нелегальні мігранти можуть бути причетні до злочинної діяльності, що несе ризики для безпеки населення;
- *навантаження на соціальну систему.* Нелегальні мігранти не мають доступу до соціальних послуг, таких як медичне обслуговування, освіта, соціальні виплати. Це може призвести до перевантаження соціальної системи країн, що приймають біженців;
- *складність здійснення контролю за кордоном.* В умовах війни контроль за кордоном може бути ускладнений, що полегшує нелегальне проникнення людей на територію інших країн.

Шляхи вирішення проблем нелегальної міграції:

- *створення легальних шляхів міграції.* Важливо створити легальні та безпечні шляхи для людей, які шукають прихисток в інших країнах. Це може включати програми гуманітарного поселення, надання статусу біженця;
- *боротьба з торгівлею людьми.* Необхідно вживати заходів для боротьби з торгівлею людьми, зокрема посилювати співпрацю між правоохоронними органами, надавати допомогу жертвам торгівлі людьми;
- *підтримка країн, що приймають біженців.* Країни, що приймають велику кількість біженців, потребують фінансової та гуманітарної допомоги для того, щоб забезпечити останнім гідні умови життя;
- *інформаційна кампанія.* Важливо проводити інформаційну кампанію серед населення, щоб роз'яснити ризики нелегальної міграції та шкідливість торгівлі людьми.

Вирішення проблем нелегальної міграції потребує комплексного підходу з боку міжнародної спільноти. Важливо, щоб усі країни співпрацювали між собою, аби допомогти біженцям знайти безпечний

прихисток та захистити їх від експлуатації та торгівлі людьми.

Війна в Україні стала трагедією для мільйонів осіб. Нелегальна міграція є лише однією з багатьох проблем, із якими стикаються біженці. Важливо не забувати про них і робити все можливе, щоб допомогти їм у цей складний час.

Умови війни нерідко становлять важливий чинник, що спонукає людей до нелегальної міграції. Конфлікти, війни та політичні нестабільності зачіпають життя мільйонів людей, змушуючи їх шукати безпеки та притулку далеко від своїх рідних країн. Проте цей пошук безпеки часто пов'язаний із численними проблемами, що загострюються в умовах нелегальної міграції під час воєнного конфлікту.

По-перше, нелегальна міграція в умовах війни часто призводить до людської трагедії. Мігранти, які намагаються перетнути кордони нелегально, стають жертвами різних форм насильства, зокрема пограбування, звалтування та навіть вбивства. Багато з них опиняються в нелюдських умовах, ризикуючи власним життям у пошуках кращого майбутнього.

По-друге, нелегальна міграція у військових конфліктах нерідко стає джерелом економічного тиску на країни-приймачі. Надмірна кількість мігрантів може негативно позначитися на економічних ресурсах та інфраструктурі приймаючих країн, що викликає соціальні та економічні напруження. Це призводить до виникнення конфліктів між місцевими жителями та мігрантами, а також до посилення розбрату між різними етнічними та соціокультурними групами.

По-третє, нелегальна міграція в умовах війни може стати джерелом безпекових загроз для країн-приймачів. Невідомий потік мігрантів може становити приховану загрозу з боку терористичних організацій або злочинних угруповань, які можуть використовувати цю ситуацію для незаконних дій або терористичних актів.

Загалом вирішення проблем нелегальної міграції в умовах війни потребує комплексного та глобального підходу. Це передбачає зусилля на міжнародному рівні з метою підтримки біженців та забезпечення їхньої безпеки, а також розвиток політики та програм, спрямованих на встановлення стабільності та врегулювання конфліктів у країнах-джерелах міграції.

Нормативна база, що регламентує порядок діяльності міграційної поліції, регламентується положенням про діяльність міграційної поліції Головних управлінь Національної поліції в областях.

Управління міграційної поліції Головного управління Національної поліції (далі – Управління міграційної поліції) є

структурним підрозділом Головного управління Національної поліції (далі – ГУНП) у складі кримінальної поліції.

Структура та штатна чисельність Управління міграційної поліції затверджується в установленому законодавством України порядку.

Управління міграційної поліції у своїй діяльності керується Конституцією України та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції України та законів України, актами Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами України, які набрали чинності відповідно до Закону України «Про міжнародні договори України», а також іншими нормативно-правовими актами, зокрема нормативно-правовими актами Міністерства внутрішніх справ України, ГУНП в області, наказами Національної поліції України, та відповідним положенням.

Діяльність Управління міграційної поліції ґрунтується на принципах верховенства права, дотримання прав і свобод, законності, відкритості та прозорості, політичної нейтральності, взаємодії з населенням на засадах партнерства, безперервності.

Основними завданнями Управління міграційної поліції є:

– участь у реалізації державної політики у сфері протидії торгівлі людьми та нелегальній (незаконній) міграції, виявлення осіб, які постраждали від торгівлі людьми, зокрема серед іноземців, та надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги та захисту;

– попередження, виявлення та припинення правопорушень у сферах торгівлі людьми, міграції та моральності (сексуальної експлуатації осіб), зокрема вчинених учасниками та членами організованих груп і злочинних організацій, розшук осіб, які вчинили такі правопорушення;

– здійснення організаційно-методичного забезпечення діяльності підрозділів кримінальної поліції територіальних підрозділів ГУНП з виявлення і припинення кримінальних правопорушень за лініями роботи Управління міграційної поліції;

– розроблення в межах компетенції та вжиття заходів, спрямованих на вдосконалення форм і методів оперативно-розшукової діяльності підрозділів кримінальної поліції територіальних підрозділів ГУНП, за рішенням керівництва ГУНП, надання їм практичної допомоги в організації роботи з протидії злочинності за лініями роботи Управління міграційної поліції, у вирішенні інших службових завдань;

– організація проведення комплексних оперативно-профілактичних відпрацювань території області, а також спеціальних операцій, спрямованих на протидію злочинності;

– забезпечення контролю за діяльністю підрозділів кримінальної поліції територіальних підрозділів ГУНП щодо виконання Конституції України, законів України, наказів МВС та Національної поліції України за напрямом роботи Управління міграційної поліції, участь у перевірках службової і оперативно-розшукової діяльності цих підрозділів, ужиття заходів щодо усунення виявлених недоліків;

– ініціювання у межах компетенції Управління міграційної поліції проведення нарад, заслуховувань стану організації роботи Управління міграційної поліції та кримінальної поліції територіальних підрозділів поліції ГУНП;

– організація поповнення автоматизованих інформаційних систем оперативно-розшукового і профілактичного призначення, забезпечення своєчасного поповнення та належного використання оперативно-розшукових обліків;

– забезпечення в межах повноважень, передбачених законодавством, заходів щодо запобігання корупції, порушення законності, службової дисципліни і контроль за їх реалізацією в Управлінні міграційної поліції.

Управління міграційної поліції відповідно до покладених на нього завдань здійснює такі функції:

1) запобігання кримінальним правопорушенням, пов'язаним із торгівлею людьми, зокрема щодо сексуальної експлуатації дітей;

2) запобігання кримінальним правопорушенням, пов'язаним із учиненням незаконних дій щодо усиновлення (удочеріння);

3) запобігання порушенням встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини та застосування допоміжних репродуктивних технологій;

4) попередження, виявлення та припинення кримінальних правопорушень у частині насильницького донорства;

5) протидію кримінальним правопорушенням проти моральності, зокрема сексуальній експлуатації осіб;

6) запобігання кримінальним правопорушенням, пов'язаним із увезенням, виготовленням, збутом і розповсюдженням порнографічних предметів, одержанням доступу до дитячої порнографії, її придбанням, зберіганням, ввезенням, перевезенням чи іншим переміщенням, виготовленням, збутом і розповсюдженням;

7) попередження, виявлення та припинення кримінальних правопорушень щодо незаконного переправлення осіб через державний кордон України;

8) виявлення кримінальних правопорушень щодо підроблення документів, печаток, штампів та бланків у сфері міграції, а також їх

використання для отримання в Україні правового статусу іноземця;

9) протидію кримінальним правопорушенням у частині службової діяльності та професійної діяльності у сфері міграції;

10) попередження, виявлення та припинення правопорушень, пов'язаних із порушенням установленого законом порядку працевлаштування за кордоном;

11) оперативно-розшукову діяльність;

12) узагальнення практики застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Управління міграційної поліції, розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а також розроблення проєктів нормативно-правових актів, опрацьовування розроблених іншими державними органами проєктів нормативно-правових актів із цих питань;

13) у встановленому порядку взаємодію з органами і підрозділами поліції, у тому числі міжрегіональними, іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, громадськими об'єднаннями, а також із правоохоронними органами іноземних держав, міжнародними організаціями і засобами масової інформації у вирішенні питань протидії злочинності;

14) інформування керівництва Департаменту міграційної поліції Національної поліції України, ГУНП про стан і динаміку злочинності, причини та умови виникнення загроз публічній (громадській) безпеці і порядку, формування пропозицій та узгодження комплексних заходів із підвищення ефективності діяльності Управління міграційної поліції;

15) вивчення передового досвіду правоохоронних органів іноземних держав у сфері протидії торгівлі людьми та нелегальній (незаконній) міграції, участь у наукових дослідженнях і розробленні за їх результатами державних програм боротьби зі злочинністю, а також підготовці інформаційно-аналітичних, методичних матеріалів щодо стану та підвищення ефективності протидії правопорушенням у відповідних сферах;

16) виконання в межах компетенції та відповідно до законодавства України письмових доручень слідчого (дознавача), вказівок прокурора, ухвал слідчого судді, суду, а також запитів уповноважених органів державної влади, установ та організацій, правоохоронних органів іноземних держав або міжнародних організацій, членом яких є Україна, у частині проведення оперативно-розшукових заходів;

17) організацію підготовки матеріалів до засідань та оперативних

нарад керівництва ГУНП з актуальних питань діяльності Управління міграційної поліції;

18) формування планів та пріоритетних напрямів службової діяльності з питань, що належать до компетенції Управління міграційної поліції;

19) участь у нарадах, науково-практичних конференціях, семінарах, пресконференціях, брифінгах за напрямами діяльності Управління міграційної поліції;

20) у межах повноважень організовує та здійснює діловодство, створює необхідні умови для забезпечення режиму секретності;

21) секретне діловодство, зокрема за матеріалами оперативно-розшукової діяльності, а також контроль за дотриманням правил роботи з шифротелеграмами;

22) у встановленому порядку розглядає звернення та запити народних депутатів України, депутатів місцевих рад, звернення громадян, підприємств, установ та організацій, трудових колективів, громадських організацій, а також публікації і повідомлення у засобах масової інформації з питань, що належать до компетенції Управління міграційної поліції;

23) організацію та вжиття заходів у межах компетенції щодо дотримання законодавства України про правовий статус іноземців та осіб без громадянства;

24) вивчення обставин і причин надзвичайних подій, що трапилися за участю працівників Управління міграційної поліції, проведення в установленому порядку службових розслідувань за фактами порушення службової дисципліни, ужиття заходів щодо притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності;

25) добір та розстановку кадрів в Управлінні міграційної поліції, формує кадровий резерв на відповідні посади, організовує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників Управління міграційної поліції;

26) в межах повноважень, передбачених законом, заходи щодо запобігання корупції, порушенням законності, службової дисципліни і контроль за їх реалізацією в Управлінні міграційної поліції;

27) виконання завдань у межах компетенції з мобілізаційної підготовки та готовності до організації та здійснення заходів цивільного захисту поліцейських Управління міграційної поліції;

28) складання протоколів про адміністративні правопорушення в межах компетенції та відповідно до законодавства України.

Управління міграційної поліції у своїй діяльності має права, передбачені Конституцією України, Кримінальним кодексом України,

Кримінальним процесуальним кодексом України, Законами України «Про Національну поліцію», «Про протидію торгівлі людьми», «Про медіа», «Про оперативно-розшукову діяльність», іншими актами законодавства України.

Відповідно до покладених завдань Управління міграційної поліції має право:

1) в установленому порядку запитувати і отримувати від органів і підрозділів поліції, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування документи, довідки та інші матеріали (у письмовій або усній формі), необхідні для прийняття рішень із питань, що належать до компетенції Управління міграційної поліції;

2) залучати в установленому порядку до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців, працівників державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій (за погодженням із їх керівниками) для розгляду питань, що належать до компетенції Управління міграційної поліції;

3) подавати керівництву ГУНП пропозиції щодо створення робочих груп, комісій та консультативно-дорадчих органів за участю представників підрозділів поліції, а також інших державних органів;

4) залучати за погодженням із керівниками структурних підрозділів апарату ГУНП відповідних працівників та спеціалістів для підготовки і здійснення заходів, що проводяться Управлінням міграційної поліції;

5) накопичувати в процесі інформаційно-аналітичної діяльності статистичні, аналітичні, службові та інші матеріали за напрямками діяльності Управління міграційної поліції, обробляти дані в межах повноважень, передбачених законом;

6) користуватися базами (банками) даних Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України та інших органів державної влади, державною системою урядового зв'язку, а також іншими технічними засобами, передбаченими законодавством України;

7) забезпечувати збереження службової документації та іншого майна, що зберігається в установленому порядку в спеціально обладнаних приміщеннях Управління міграційної поліції.

Організація діяльності Управління міграційної поліції полягає в тому, що його очолює керівник, який підпорядковується начальникові ГУНП, його заступникові та координує і контролює діяльність кримінальної поліції відповідно до розподілу функціональних (посадових) обов'язків. Керівник Управління міграційної поліції призначається на посаду та звільняється з посади у установленому законодавством України порядку.

Начальник Управління міграційної поліції у межах компетенції, на основі і на виконання Конституції України та законів України, інших актів національного законодавства, у тому числі нормативно-правових актів МВС України, організаційно-розпорядчих документів Національної поліції України, організовує роботу управління, забезпечує ефективне виконання покладених на нього завдань і функцій. Він несе особисту відповідальність за виконання підлеглими своїх функціональних обов'язків, стан службової дисципліни.

Крім того, начальник Управління міграційної поліції:

1) здійснює безпосереднє керівництво діяльністю управління, визначає основні напрями його діяльності, характер його роботи відповідно до завдань і функцій, покладених на Управління міграційної поліції;

2) розподіляє обов'язки між працівниками Управління міграційної поліції та затверджує їхні функціональні обов'язки (посадові інструкції);

3) забезпечує та бере особисту участь у підготовці нормативно-правових актів, що стосуються питань діяльності Управління міграційної поліції та інших питань правоохоронної діяльності, а також в опрацюванні нормативних актів, що надходять до ГУНП;

4) подає на розгляд начальникові ГУНП пропозиції щодо вдосконалення діяльності Управління міграційної поліції, ужиття заходів для впровадження новітніх форм і методів роботи;

5) у межах повноважень бере участь у заходах із питань обміну досвідом роботи Управління міграційної поліції з іншими органами і підрозділами поліції та правоохоронними органами;

6) подає начальникові ГУНП пропозиції щодо вдосконалення структури і зміни штатної чисельності свого управління;

7) подає начальникові ГУНП пропозиції щодо присвоєння спеціальних звань поліції та рангів державним службовцям Управління міграційної поліції, установлення їм посадових окладів, надбавок та інших виплат, передбачених законом, заохочення, у тому числі державними нагородами, притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, а також надання відпусток та вирішення інших питань щодо проходження ними служби, здійснення трудової діяльності та соціального захисту відповідно до законодавства;

8) затверджує плани роботи Управління міграційної поліції, графіки відпусток і чергувань працівників управління у вихідні, святкові та неробочі дні;

9) підписує та візує організаційно-розпорядчі та інші документи в

межах компетенції, контролює їх виконання;

10) уживає заходів щодо запобігання корупції, порушенню законності, службової дисципліни і контролю за їх реалізацією в Управлінні міграційної поліції;

11) здійснює постійний контроль за станом діловодства, збереженням державної таємниці, додержанням режиму секретності, захисту інформації з обмеженим доступом в роботі Управління міграційної поліції;

12) у межах своїх повноважень видає накази про надання та припинення доступу до державної таємниці, доручення щодо забезпечення режиму секретності під час проведення усіх видів секретних робіт, контролює їх виконання;

13) забезпечує добір і розстановку кадрів в Управлінні міграційної поліції, формує кадровий резерв на відповідні посади, організовує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників управління;

14) у встановленому порядку отримує від керівників підрозділів ГУНП звітні документи та інші матеріали, необхідні для виконання завдань, покладених на Управління міграційної поліції;

15) за рішенням начальника ГУНП або особи, яка виконує його обов'язки, використовує сили та засоби підрозділів ГУНП для виконання завдань, покладених на Управління міграційної поліції;

16) заслуховує звіти керівників підпорядкованих відділів та працівників Управління міграційної поліції із питань, віднесених до компетенції управління (щодо виконання ними обов'язків і поставлених завдань), проводить із ними збори, наради і семінари;

17) організовує проведення службових розслідувань за фактами порушення дисципліни і законності, учиненими працівниками, та надзвичайних подій за їхньою участю;

18) організовує та контролює в Управлінні міграційної поліції роботу зі зверненнями громадян, зверненнями та запитами народних депутатів України і депутатів місцевих рад, запитами на інформацію;

19) у межах своїх повноважень підписує від імені Управління міграційної поліції листи, запити, повідомлення та інші документи;

20) у встановленому порядку вживає заходів зі збереження, цільового використання матеріальних та нематеріальних цінностей, що передані в користування або на відповідальне зберігання працівникам Управління міграційної поліції, а також матеріально-технічного, фінансового та іншого забезпечення підрозділу;

21) забезпечує законність використання та затвердження витрат на оперативно-розшукову діяльність;

22) подає начальникові ГУНП пропозиції щодо призначення, переміщення і звільнення працівників Управління міграційної поліції;

23) у встановленому порядку вирішує та подає керівництву ГУНП пропозиції щодо направлення працівників Управління міграційної поліції у планові та позапланові службові відрядження з метою виконання функцій і завдань, покладених на управління, надання територіальним підрозділам ГУНП практичної допомоги;

24) уживає заходів щодо забезпечення безпеки працівників Управління міграційної поліції, збереження їхнього життя та здоров'я під час виконання ними службових обов'язків;

25) за дорученням керівництва ГУНП представляє його інтереси в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, прокуратурі, на підприємствах, в установах та організаціях;

26) визначає порядок роботи та функціонування оперативної наради в Управлінні міграційної поліції та здійснює у зв'язку з цим інші повноваження;

27) сприяє в межах своєї компетенції забезпеченню реалізації єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

28) дотримується в межах компетенції принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у своїй діяльності;

29) забезпечує в межах компетенції виконання нормативно-правових актів із питань дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії дискримінації за ознакою статті та сексуальним домаганням.

На період тимчасової відсутності начальника Управління міграційної поліції виконання його обов'язків покладається на одного із заступників керівника або особу, визначену начальником ГУНП (особою, яка виконує його обов'язки).

Контроль за діяльністю Управління міграційної поліції здійснюється заступником начальника ГУНП відповідно до розподілу обов'язків.

Перейдемо до розгляду адміністративної відповідальності у сфері міграції.

Фактичну підставу для адміністративної відповідальності в кожному конкретному випадку становить адміністративне правопорушення у сфері регулювання міграційних процесів в Україні.

Відповідно до ч. 1 ст. 9 КУпАП адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права та свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Адміністративне правопорушення в міграційній сфері – це передусім діяння, поведінка, вчинок людини, дія чи бездіяльність; це акт зовнішнього виявлення ставлення особи до реальної дійсності, інших людей, держави та суспільства. Закону непідвладні переконання й думки людей, якщо вони не знайшли зовнішнього виявлення. Таке діяння має визнаватися адміністративним проступком за наявності певних ознак, до яких традиційно відносять суспільну шкідливість, протиправність, винність та адміністративну караність.

Відрізняються адміністративні проступки за специфічними ознаками, що характеризують їхні об'єктивні й суб'єктивні сторони, тобто за складами. Таким чином, склад адміністративного правопорушення в міграційній сфері – це сукупність встановлених законом об'єктивних і суб'єктивних ознак, що характеризують це діяння як адміністративний проступок.

Склади конкретних проступків виконують важливу функцію, оскільки вони встановлюють юридичні підстави адміністративної відповідальності й передбачають можливість застосування заходів адміністративного впливу. Вони забезпечують однакове застосування закону, правильну кваліфікацію проступків, гарантують захист від необґрунтованого притягнення громадян до адміністративної відповідальності й обмежують відповідальність межами вчиненого.

Класифікація складів адміністративних правопорушень у міграційній сфері за критеріями:

1. Формальні:

склади, в яких немає ознаки настання шкідливих матеріальних наслідків. проживання за недійсним паспортом (ст. 197 КУпАП), прийняття паспорта в заставу (ст. 201 КУпАП).

Важливо!

Більшість адміністративних порушень міграційного законодавства має формальний склад. Вчинення проступку, передбаченого статтею КУпАП, що містить формальний склад, нерідко тягне настання майнового збитку;

2. Залежно від правового статусу суб'єкта проступку: вчинені громадянами України, або іноземцями, або особами без громадянства;

3. Залежно від суб'єкта проступку:

а) особисті:

– громадянин (статті 97, 198, 202, 203 КУпАП);

б) службові:

– посадові особи (ст. 14 КУпАП) – підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні проступки, пов'язані з недодержанням установлених правил, забезпечення виконання яких входить до їхніх службових обов'язків;

-посадова особа (статті 199, 200, 201, 204, 207 КУпАП);

4. Залежно від структури:

- **однозначні:**
 - ст. 202 КУпАП – порушення прикордонного режиму або режиму у пунктах пропуску через державний кордон України;
 - ст. 200 КУпАП – прийняття посадовими особами підприємств, установ, організацій на роботу громадян без паспортів або з **недійсними** паспортами;
 - ст. 205 КУпАП – невжиття громадянами, які запросили в Україну іноземців і осіб без громадянства у приватних справах і надали їм жилу площу, заходів до забезпечення у встановленому порядку їх своєчасної реєстрації;
- **альтернативні:**
 - ст. 201 КУпАП – незаконне вилучення посадовими особами паспортів у громадян або прийняття паспортів у заставу;
 - ст. 206 КУпАП — надання громадянами іноземцям та особам без громадянства житла, транспортних засобів, сприяння їх незаконній реєстрації, оформленню документів на проживання чи навчання, прийняттю на **роботу**, а також надання інших послуг на порушення встановлених правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і правил транзитного проїзду їх через територію України;
 - ст. 204-1 КУпАП — перетинання або спроба перетинання державного кордону України будь-яким способом поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через **державний** кордон України без відповідних документів або за документами, що містять недостовірні відомості про особу, чи без дозволу;

5. За особливостями конструкції:

- описові – прийняття паспортів у заставу (ст. 201 КУпАП) або проживання громадян, зобов'язаних мати паспорт, без паспорта (ст. 97 КУпАП);
- бланкетні – порушення іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні (ст. 203 КУпАП) або надання інших послуг на порушення встановлених в Україні правил транзитного проїзду іноземців та осіб без громадянства через територію України (ст. 206 КУпАП).

АДМІНІСТРАТИВНІ СТЯГНЕННЯ ТА ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЇХ НАКЛАДЕННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

За адміністративні порушення міграційного законодавства санкції статей Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачають застосування таких видів адміністративних стягнень:

1) попередження:

найменш суворе адміністративне стягнення, що застосовується за незначні адміністративні проступки (якщо відсутня матеріальна шкода, правопорушення вчинено вперше, з необережності, є пом'якшуючі обставини тощо).

-ст. 26 КУпАП

- у більшості випадків воно оформлюється шляхом винесення постанови уповноваженим на те органом або посадовою особою.

2) штраф:

- -найпоширеніше адміністративне стягнення, яке передбачається практично за будь-яке адміністративне правопорушення
- грошове стягнення — у порушника вилучається певна сума у власність держави, тим самим здійснюється вплив на його майнові інтереси
- розміри штрафів розраховуються залежно від офіційно встановленого неоподаткованого мінімуму доходів громадян (17 грн).

У статтях Особливої частини розділу II КУпАП частіш за все зазначаються мінімальний і максимальний розмір.

- За адміністративні правопорушення у сфері регулювання міграційних процесів
- мінімальний розмір штрафу є невизначеним (ст. 202 КУпАП за порушення прикордонного режиму або режиму у пунктах пропуску через державний кордон України передбачає штраф до 3 неоподаткованих мінімумів доходів громадян),
- максимальний — 500 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (ст. 206 КУпАП — порушення порядку надання іноземцям та особам без громадянства житла, транспортних засобів \

3. Конфіскація предмета, що став знаряддям вчинення правопорушення:

- означає примусову безоплатну передачу предмета у власність держави за рішенням суду (ст. 29 КУпАП);
- адміністративне законодавство допускає конфіскацію лише конкретного предмета, що став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення;
- за ст. 24 КУпАП конфіскація предмета може бути застосована і як основний, і як додатковий вид адміністративного стягнення;
- за адміністративні порушення міграційного законодавства конфіскація транспортного засобу передбачена як додаткове до штрафу адміністративне стягнення за такі діяння, як незаконне перевезення іноземців та осіб без громадянства територією України;
- застосовується, зокрема, у разі обладнання власниками або водіями транспортних засобів спеціально прихованими або замаскованими місцями, що використовуються для перевезення нелегальних мігрантів (ч. 3 ст. 206–1 КУпАП);

- ст. 204-3 КУпАП передбачає як додатковий до штрафу вид стягнення конфіскацію товарів, переміщених із порушенням порядку до району або з району проведення антитерористичної операції;

- конфісковано може бути, як правило, предмет, що перебуває в особистій власності порушника;

- порядок застосування конфіскації та перелік предметів, що не підлягають конфіскації, встановлюються КУпАП та іншими законами України;

4. Адміністративний арешт:

- являє собою найсуворіший захід адміністративної відповідальності;

- полягає в короткочасному, до 15 діб, позбавленні волі правопорушника;

- застосовується лише районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судом (суддею) і лише в тих випадках, коли за обставинами справи і з урахуванням особи порушника застосування інших заходів буде визнано недостатнім;

- за жоден адміністративний проступок арешт не встановлено як єдиний захід стягнення;

- завжди є можливість застосувати альтернативне стягнення.

ВАЖЛИВО!

Адміністративний арешт не може застосовуватися до таких осіб: вагітних жінок, жінок, що мають дітей віком до 12 років, неповнолітніх, осіб з інвалідністю I та II груп, військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів (ст. 32 КУпАП).

З метою індивідуалізації відповідальності закон (ч. 2 ст. 33 КУпАП) вимагає від органу (посадової особи), уповноваженого розглядати справу про адміністративне правопорушення, під час накладення стягнення враховувати низку обставин:

- характер вчиненого правопорушення,
- особу порушника,
- ступінь його вини,
- майновий стан, обставини, що пом'якшують та обтяжують відповідальність (ст. ст. 34, 35 КУпАП).

Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні порушення міграційного законодавства (розділ III КУпАП):

1. Районні, районні у місті, міські та міськрайонні суди – розглядають справи про:

- незаконне перетинання або спробу незаконного перетинання

державного кордону України (ст. 204-1);

- незаконне перевезення іноземців та осіб без громадянства територією України (ст. 206-1);

2. *Органи Державної прикордонної служби України (ст. 222-1) – розглядають справи про:*

- порушення прикордонного режиму або режиму в пунктах пропуску через державний кордон України (ст. 202);

- недодержання іноземцями та особами без громадянства встановленого порядку реєстрації або порушення встановленого терміну перебування в Україні, виявлені в пунктах пропуску через державний кордон України (ч. 2 ст. 203);

- неповернення капітаном іноземного судна перепусток на право сходження на берег осіб суднового екіпажу (ст. 207);

3. *Органи Державної міграційної служби України (ст. 222-2 КУпАП) – розглядають справи про:*

- проживання без паспорта (ст. 197);

- умисне зіпсуття паспорта чи втрата його з необережності (ст. 198);

- допущення проживання без паспорта (ст. 199);

- прийняття на роботу без паспорта (ст. 200);

- незаконне вилучення паспортів і прийняття їх у заставу (ст. 201);

- порушення іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні і транзитного проїзду через її територію.

Щодо строків накладення адміністративних стягнень слід зазначити таке:

- визначаються ст. 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення;

- за загальним правилом адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через 2 місяці зі дня вчинення правопорушення;

- у випадку триваючого правопорушення – не пізніше як через 2 місяці зі дня його виявлення, за винятком випадків, коли справи про адміністративні правопорушення відповідно до цього кодексу підвідомчі суду (судді);

- у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчих суду (судді), стягнення може бути накладено не пізніше як через 3 місяці зі дня вчинення правопорушення, а у випадку триваючого правопорушення – не пізніше як через 3 місяці зі дня його виявлення;

- у разі закриття кримінального провадження, але за наявності в діях порушника ознак адміністративного правопорушення

адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через місяць зі дня ухвалення рішення про закриття кримінального провадження.

Адміністративна відповідальність за порушення міграційного законодавства стосовно іноземців передбачена такими статтями КУпАП:

- ст. 203 «Порушення іноземцями та особами без громадянства законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;
- ст. 203-1 «Невиконання рішення про заборону в'їзду в Україну»;
- ст. 204 «Незаконне сприяння іноземцям або особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України»;
- ст. 206-1 «Незаконне перевезення іноземців та осіб без громадянства територією України».

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 255 КУпАП органи Національної поліції України уповноважені складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. ст. 204-1 та 206-1 КУпАП.

До нелегальних мігрантів, крім заходів адміністративного впливу, також можуть бути вжиті примусове повернення чи примусове видворення за межі України.

Так, іноземець або особа без громадянства можуть бути примусово повернуті в країну походження або третю країну, якщо їхні дії порушують законодавство про правовий статус іноземців та осіб без громадянства або суперечать інтересам забезпечення національної безпеки України чи охорони громадського порядку або якщо це необхідно для охорони здоров'я, захисту прав і законних інтересів громадян України за рішенням Державної міграційної служби України, органу Служби безпеки України або органу охорони державного кордону (стосовно іноземців та осіб без громадянства, які затримані ними у межах контрольованих прикордонних районів під час спроби або після незаконного перетинання державного кордону України).

У рішенні про примусове повернення зазначається строк, протягом якого іноземець або особа без громадянства повинні виїхати з України. Зазначений строк не повинен перевищувати 30 днів зі дня прийняття рішення.

Рішення про примусове повернення іноземців та осіб без громадянства може супроводжуватися заборonoю щодо подальшого в'їзду в Україну строком на три роки.

Іноземець або особа без громадянства зобов'язані самостійно залишити територію України у строк, зазначений у рішенні про примусове повернення.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ:

1. Конвенція ООН про статус біженців була ухвалена:

- а) 28 липня 1953 р.;
- б) 28 липня 1955 р.;
- в) 28 липня 1952 р.;
- г) 28 липня 1951 р.

2. Двостороння або багатостороння угода між державами, що їх укладають із якої-небудь однієї важливої політичної проблеми, є:

- а) декларацією;
- б) договором;
- в) конвенцією;
- г) пактом.

3. Найбільш поширене найменування різноманітних угод між державами з політичних, економічних, культурних, соціальних та інших питань:

- а) договір;
- б) трактат;
- в) конкордат;
- г) картель.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері імміграції:

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Державна міграційна служба України;
- в) Президент України;
- г) Верховна Рада України.

5. Прибуття в Україну чи залишення в Україні у встановленому законом порядку іноземців та осіб без громадянства на постійне проживання є:

- а) імміграцією;
- б) еміграцією;
- в) міграцією;
- г) транзитним проїздом.

6. Проїзд громадян третьої країни через територію країни називають:

- а) тимчасовим;

- б) циклічним;
- в) постійним;
- г) транзитним.

7. *Переміщення населення з постійного місця проживання, пов'язане з перетином певних меж, є:*

- а) імміграцією;
- б) міграцією;
- в) еміграцією;
- г) транзитним проїздом.

8. *За юридичним критерієм розрізняють такі види міграції, як:*

- а) внутрішня та зовнішня;
- б) легальна та нелегальна;
- в) тимчасова та постійна;
- г) маятникова та сезонна.

9. *Вимушена міграція – це:*

- а) рішення, що надає право іноземцям та особам без громадянства на імміграцію;
- б) щорічна міграція на період певного сезону з подальшим поверненням на батьківщину;
- в) зворотний вплив із країни фізичних осіб, які прибули туди в результаті імміграції;
- г) переміщення особи, що супроводжується перетинанням державного чи внутрішнього кордону, у зв'язку з учиненням щодо неї або членів її сім'ї насилля чи переслідування в будь-якій формі або реальною можливістю піддатися насиллю чи переслідуванню.

10. *Щорічна міграція на період певного сезону (як правило, для збирання врожаю сільськогосподарських культур) із подальшим поверненням на батьківщину – це:*

- а) сезонна міграція;
- б) вимушена міграція;
- в) постійна міграція;
- г) нелегальна міграція.

11. *Самовільне переміщення населення щодо кордонів країни всупереч законодавству – це:*

- а) легальна міграція;
- б) вимушена міграція;

- в) нелегальна міграція;
- г) імміграція.

12. Органом, що визначає порядок формування квоти на імміграцію і встановлює квоту імміграції на кожний календарний рік, є:

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Міністерство закордонних справ України;
- г) Державна міграційна служба України.

13. Переміщення через кордон тих або інших територій робочої сили – це:

- а) маятникова міграція;
- б) сезонна міграція;
- в) трудова міграція;
- г) політична міграція.

14. Паспорт громадянина України для виїзду за кордон оформляється на період:

- а) до трьох років;
- б) до п'яти років;
- в) до семи років;
- г) до десяти років.

15. Неповнолітня особа може особисто звернутися стосовно видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон після досягнення нею:

- а) десятирічного віку;
- б) чотирнадцятирічного віку;
- в) шістнадцятирічного віку;
- г) сімнадцятирічного віку.

Розділ 2

ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ, ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВИПАДКІВ ПОРУШЕННЯ МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА НЕЗАКОННОГО ПЕРЕБУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ «ЕТНІЧНИХ ДІАСПОР», ЯКІ МОЖУТЬ ВХОДИТИ ДО СКЛАДУ ОРГАНІЗОВАНИХ ГРУП ТА ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

2.1. Типові ситуації щодо перевірки правомірності перебування іноземців, осіб без громадянства на території України, які можуть входити до складу ОГ та ЗО, підрозділами Департаменту стратегічних розслідувань.

Географічне положення нашої держави робить територію України привабливою для міграції. На жаль, із-поміж значної кількості мігрантів в нашу державу прибувають особи, метою яких є вчинення кримінальних правопорушень на території України.

Ефективність діяльності Національної поліції України (далі – НП України) загалом та Департаменту стратегічних розслідувань НП України зокрема з попередження та розкриття злочинів, що вчинюються іноземцями, особами без громадянства, які є представниками різних «етнічних діаспор», забезпечується готовністю особового складу до виконання завдань у сфері боротьби з організованою злочинністю та до дій в умовах оперативної обстановки, ускладненої військовою агресією російської федерації, комплексним використанням наявних сил і засобів, належним рівнем організації оперативно-розшукової роботи, застосуванням сучасної тактики виявлення та розкриття злочинів, високим професіоналізмом працівників структурних підрозділів поліції.

Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України (далі – ДСР НП України) є міжрегіональним територіальним органом у складі кримінальної поліції НП України, що бере участь у реалізації державної політики з питань боротьби з організованою злочинністю. Одним із завдань департаменту є виявлення, припинення і попередження незаконної діяльності суспільно небезпечних організованих груп (далі – ОГ) і злочинних організацій (далі – ЗО), зокрема таких, що були створені на етнічній основі, тобто до складу яких входять представники різних «етнічних діаспор» та які можуть мати транснаціональні зв'язки.

До основних складових діяльності щодо попередження та розкриття злочинів, вчинених ОГ та ЗО, до складу яких входять представники різних «етнічних діаспор», відносять:

1) вивчення, аналіз і оцінку оперативної обстановки на території обслуговування (кількість та види злочинів, скоєних особами – вихідцями з різних країн або окремих регіонів), на об'єктах (кількість навчальних закладів, в яких навчаються іноземці, ринків, барів, ресторанів, релігійних об'єктів, де концентрується така категорія осіб);

2) вивчення кількості активно діючих етнічних діаспор на території обслуговування, їхнього кількісного складу, основних напрямів економічної діяльності, притаманної представникам таких діаспор;

3) планування оперативно-розшукової діяльності або прийняття іншого організаційного рішення, зважаючи на оцінку оперативної обстановки (створення обліків правопорушників тощо);

4) розрахунок сил і засобів згідно з потребами територіального обслуговування та оперативно-тактичними характеристиками (з огляду на аналіз оперативної обстановки, перекриття місць імовірного скоєння злочинів);

5) налагодження взаємодії оперативних та інших підрозділів національної поліції, взаємодії з Державною міграційною службою України (далі – ДМС України), Державною прикордонною службою України, державними установами та громадськими організаціями, що залучаються до роботи з іноземцями, (співпраця з представниками діаспор та релігійних об'єднань, взаємодія з представниками вишів, відповідальними за роботу з іноземними студентами).

Перевірка дотримання вимог міграційного законодавства України іноземцями та особами без громадянства не входить до основних завдань ДСР НП України, проте такі особи можуть входити до складу організованих груп та злочинних організацій, створених на етнічній основі, і тому виникає необхідність у встановленні їх місцезнаходження, перевірці підстав для їх перебування на території України, вживанні заходів щодо примусового видворення їх із території держави з метою попередження та недопущення діяльності таких ОГ та ЗО.

При організації цієї роботи працівникам ДСР НП України потрібно враховувати низку особливостей:

- правовий статус іноземних громадян, їхніх окремих категорій, які постійно або тимчасово перебувають на території України і можуть входити до складу ОГ та ЗО «етнічного» спрямування;
- наявність мовного бар'єра;
- можливий нетривалий характер перебування цих осіб в Україні, окремій місцевості тощо. Це не стосується іноземних студентів, які

навчаються в нашій державі;

- дефіцит інформації про спосіб життя, поведінку й оточення іноземного громадянина, можливість отримання ним допомоги від представників «своєї етнічної діаспори»;

- місця, в яких мешкають та які відвідують ці особи, замкнутість представників «етнічних діаспор» для представників інших національностей.

Необхідно також визначити порядок організації заходів із перевірки таких осіб, перелік необхідних представників різних служб, які повинні бути для цього залучені.

Окремо варто зупинитися на місцях, де можуть мешкати, тимчасово перебувати або здійснювати підприємницьку діяльність представники різних «етнічних діаспор», щодо яких є інформація про їхню причетність до вчинення кримінальних правопорушень у складі ОГ та ЗО, як-от:

- студентські гуртожитки (в населених пунктах, де розташовані навчальні заклади, в яких навчаються іноземці), де мешкають іноземні студенти. Дніпропетровська область хоча і не має кордонів з іншими державами, проте в ній знаходяться об'єкти інтересів для іноземців. Так на території області зареєстровано 37 закладів вищої освіти, 18 із яких мають ліцензію на підготовку іноземних студентів. Станом на початок 2022 р. у вищевказаних ЗВО навчалася 18 557 громадян інших держав. Також на початок 2022 р. у Дніпропетровській області працювало та було зареєстровано 49 фірм-посередників та агентів, 12 із яких здійснювали постійне супроводження іноземців;

- речові та продовольчі ринки;
- заклади харчування, власниками яких є іноземці та ті, що орієнтовані на іноземний контингент;

- залізничні вокзали та автовокзали;

- нічні клуби, розважальні заклади;

- релігійні заклади та духовні центри;

- кальянні, бари тощо.

Інформацію щодо представників «етнічних діаспор», які знаходяться на території нашої держави і можуть бути причетні до вчинення злочинів, оперативні працівники ДСР НП України можуть отримувати шляхом:

1. Відпрацювання місць реєстрації іноземців, інформація про які отримана від ДМС України;

2. Відпрацювання місць компактного проживання, роботи та збору іноземців, які прибули з «критичних» регіонів країни та світу, а також переселенців зі сходу України;

3. Моніторингу соціальних мереж на предмет встановлення

місцезнаходження іноземців;

4. Відпрацювання інформації, отриманої з акаунтів представників «етнічних діаспор» у соціальних мережах;

5. Відпрацювання осіб, які сприяють перебуванню нелегальних мігрантів на території області, надають їм житло, автотранспорт та забезпечують нелегальним працевлаштуванням.

При проведенні перевірки вищевказаних місць працівниками ДСР НП України з метою виявлення іноземців, що перебувають на території України нелегально, та перевірки наявних у них документів необхідно дотримуватися таких вимог та проводити цю діяльність за такими напрямками:

1) відпрацювання місць імовірного проживання нелегальних мігрантів, а саме:

а) приватних помешкань громадян. Аналіз діяльності правоохоронних органів України щодо протидії нелегальній міграції свідчить, що більш ніж половина нелегальних мігрантів затримувались у приватних помешканнях громадян. Із метою підвищення ефективності цієї роботи насамперед необхідно проводити на законних підставах огляд приватних помешкань:

– громадян, у квартирах чи домоволодіннях яких у минулому затримувались нелегальні мігранти;

– громадян, які зверталися до ДМС України з клопотанням про реєстрацію іноземців за своєю адресою проживання;

– іноземних громадян, які отримали дозвіл на імміграцію і були документовані посвідками на постійне проживання в Україні;

– іноземних громадян, які отримали дозвіл на працевлаштування і були документовані посвідками на тимчасове проживання в Україні;

Роботу з перевірки помешкань дільничні офіцери поліції проводять у тісній взаємодії з працівниками оперативних служб, міграційної поліції та ДМС України. Важливу роль має налагодження ділової взаємодії з посадовими особами житлово-комунальних органів, ОСББ, сільських та селищних рад, квартальних та домових комітетів, робітниками пошти, старшими будинків, старійшинами та лідерами громад і об'єднань іноземців за етнічною ознакою;

б) готелів. У середовищі нелегальних мігрантів проживання в готелях не популярне з фінансових причин, а також через те, що процедура поселення іноземця передбачає надання ним свого національного паспорту, підтвердження законності перебування в державі, заповнення анкет тощо. Проте мають місце випадки, коли посадові особи готелю, через професійну некомпетентність або зловживаючи своїм службовим становищем, поселяють нелегальних

мігрантів без перевірки законності перебування в державі або одноразово надають номери лише на нічний час;

в) *гуртожитків*. Гуртожитки є одним із місць мешкання іноземних студентів та можливих місць компактного проживання великої кількості нелегальних мігрантів. У зв'язку з цим їх відпрацювання є невід'ємним елементом проведення роботи з виявлення порушників законодавства про правовий статус іноземців, які становлять оперативний інтерес для працівників ДСР НП України. Відпрацювання гуртожитку необхідно здійснювати групою оперативних працівників ДСР (УСР), співробітниками ДМС України та міграційної поліції. При визначенні кількості співробітників у групі необхідно враховувати розміри гуртожитку, кількість кімнат та осіб, які в них проживають, кількість виходів із гуртожитку та з окремого поверху, а також отриману інформацію стосовно можливого проживання в ньому іноземців та їхньої кількості. Перед проведенням перевірки аналізуються відомості в журналі проживаючих, встановлюються особи, які становлять оперативний інтерес і помешкання яких перевіряються щонайперше. Перевірки проводяться в присутності коменданта гуртожитку або посадової особи, яка виконує його обов'язки. Огляду підлягають усі жилі, службові та комунікаційні приміщення.

Особливу увагу необхідно приділяти перевірці гуртожитків навчальних закладів і передусім тих, де навчаються іноземні студенти.

Перед проведенням перевірки гуртожитку навчального закладу необхідно: звірити обліково-реєстраційні відомості про іноземних студентів підрозділу ДМС України зі списками студентів навчального закладу (виконує підрозділ ДМС України за участю адміністрації навчального закладу); скласти та роздати членам групи, які проводять перевірку гуртожитку, списки іноземних студентів та поверхів (кімнат) їх проживання (підрозділ ДМС України); отримати від оперативних служб інформацію про можливе нелегальне перебування в гуртожитку іноземців, скоєння іноземними студентами правопорушень, щодо можливої причетності студентів до вживання і розповсюдження наркотиків, заняття проституцією та сутенерством. На підставі аналізу цієї інформації слід визначитися зі складом групи, датою та часом проведення перевірки, вирішити питання про забезпечення групи транспортними засобами для доставляння у разі затримання нелегальних мігрантів до підрозділів ДМС України для складання адміністративних матеріалів про порушення міграційного законодавства; якщо є можливість, забезпечити залучення до складу групи позаштатних перекладачів із-поміж співвітчизників іноземних студентів;

д) *нежилих приміщень*. Нежилі приміщення (покинуті будинки,

недобудовані споруди, дачі, мисливські та рибальські хатки, приміщення комунальних служб тощо) часто використовуються нелегальними мігрантами як місця тимчасового перебування одразу після в'їзду в Україну або під час переміщення територією країни з одного населеного пункту до іншого; їхню перевірку необхідно здійснювати із залученням працівників територіальних відділів поліції, переважно у весняно-літній період;

2) відпрацювання місць можливого працевлаштування іноземців та здійснення ними торгівельної діяльності.

Однією зі сприятливих причин осідання в Україні нелегальних мігрантів є можливість незаконно працевлаштуватись або здійснювати приватну торгівлю, при цьому приховуючи свою злочинну діяльність.

Насамперед підлягають перевірці суб'єкти підприємницької діяльності: з іноземними засновниками (співзасновниками) або керівниками; такі, що порушували клопотання про отримання іноземцем дозволу на працевлаштування або про проведення реєстрації іноземців; такі, що як юридичні особи запрошували іноземців в Україну у службових справах.

Особливу увагу слід приділяти перевіркам об'єктів, власники яких можуть використовувати працю нелегальних мігрантів через її низьку вартість (сільськогосподарські, будівельні підприємства). Перевірка суб'єкта підприємництва здійснюється групою оперативних працівників УСР, співробітників міграційної поліції, ДМС України і проводиться шляхом безпосереднього огляду виробничих та службових приміщень, а також, якщо є можливість, здійснюється перевірка дотримання статутної діяльності, кадрової та фінансової документації. При відпрацюванні колективних сільськогосподарських підприємств необхідно в обов'язковому порядку перевіряти тимчасові пункти проживання робітників на полях (польові стани), склади, клуби, школи (у літній час) та інші місця можливого поселення великої кількості людей.

До перевірок доцільно залучати інспекторів державного регіонального центру зайнятості для встановлення фактів порушення іноземцем або роботодавцем умов контракту про працевлаштування. Ці порушення є підставою для позбавлення іноземця дозволу на працевлаштування в Україні та вилучення посвідки на тимчасове проживання. Роботу з перевірки суб'єктів підприємництва необхідно використовувати для встановлення і припинення діяльності так званих «віртуальних фірм», що засновані іноземцями лише з метою своєї легалізації в Україні.

Торгівельна діяльність традиційно використовується іноземцями як найдоступніший засіб забезпечення свого існування в державі.

Комплексне відпрацювання ринків необхідно проводити групами працівників УСР, ДМС України, міграційної поліції. Кількість груп і кількість співробітників у групі встановлюється з урахуванням розміру ринку, інформації про кількість іноземців, які перебувають на ньому, сезону тощо. З метою недопущення втечі нелегальних мігрантів із території ринку виходи з його території блокуються поліцейськими;

3) проведення перевірок паспортних документів у іноземців у громадських місцях, місцях проведення дозвілля і відпочинку.

Необхідно брати до уваги деякі особливості перевірки паспортних та інших документів у іноземців та осіб без громадянства. При перевірці паспортних документів іноземних громадян, які перебувають на території України, необхідно звернути увагу та з'ясувати таке:

а) відповідність наявної в документі фотокартки і особи громадянина. Слід звернути увагу, що іноземці азійського та нігерійського походження іноді зовні схожі між собою. Непоодинокими є випадки, коли паспортним документом одного іноземця користувалися зовсім інші особи, що мали спільні зовнішні ознаки зі власником паспорта.

Якщо виникла підозра, в ході перевірки необхідно поставити власнику документа контрольні запитання, звіряючи відповіді з даними документа, що підтверджує його особу. Якщо відповіді неправильні або виявлені подробиці, правопорушник доставляється до відділення (відділу) поліції;

б) правильність заповнення всіх реквізитів документа;

в) цілісність захисної сітки документа, строк його дії тощо.

У деяких паспортних документах фотокартка власника може бути вклеєна на першій сторінці паспорта або надрукована за допомогою спеціального обладнання при виготовленні цього документа. Слід звернути увагу, що з метою захисту паспортних документів від подрібок найчастіше перша сторінка паспорта, на якій розташована фотокартка, зверху має спеціальну захисну плівку, частіше з елементами голографічного захисту, що унеможлиблює заміну фотокартки.

Строк дії паспорта здебільшого вказується на першій сторінці документа національною та англійською мовами (DATE OF EXPIRY) із зазначенням кінцевої дати. Але деякі країни (наприклад, Вірменія) не розрізняють паспортні документи на внутрішні (громадянські) та зовнішні (закордонні) та видають своїм громадянам єдиний паспортний документ, причому строки його дії на території країни та за кордоном різняться. Так, паспорт громадянина Вірменії, як правило, видається на 10 років (загальний термін), а строк дії паспорта за кордоном (THIS PASSPORT IS VALID FOR FOREIGN COUNTRIES UNTIL) зазначається

на законних підставах перебувають на території України, може бути продовжено строк перебування (за наявності законних підстав).

Продовження строку перебування оформляється шляхом проставлення в паспортному документі штампа, в якому зазначається орган, що

прийняв рішення, та термін, на який вирішено продовжити строк перебування. Штамп проставляється на вільній сторінці паспортного документа поряд із візою чи наявною відміткою про в'їзд, завіряється підписом начальника (або його заступника) територіального органу чи підрозділу ДМС за місцем проживання іноземця чи особи без громадянства та скріплюється печаткою.

У випадку необхідності іноземцю чи особі без громадянства видається вкладний талон до паспортного документа;

2. ПОСВІДКА НА ПОСТІЙНЕ ПРОЖИВАННЯ – документ, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства та підтверджує право на постійне проживання в Україні.

ЗРАЗОК

посвідки на постійне проживання у вигляді паперової книжки

Посвідки оформляються іноземцям та особам без громадянства, які досягли 16-річного віку. У виняткових випадках посвідка на постійне проживання може оформлятися особі до досягнення 16-річного віку за наявності нотаріально засвідченої згоди обох батьків. Відомості про дитину, яка не досягла 16-річного віку і отримала дозвіл на імміграцію в Україну разом із батьками (законними представниками) або прибула разом із батьками (законними представниками) в Україну, зазначаються в посвідці одного з батьків (законних представників).

Строк дії посвідки на постійне проживання не обмежується. Посвідка на постійне проживання підлягає обміну в разі досягнення особою 25- і 45-річного віку.

У паспортному документі іноземця або особи без громадянства проставляється відповідний штамп про видачу посвідки на постійне проживання:

ВКЛАДНИЙ ТАЛОН до паспортного документа серії _____ № _____ громадянина(ки) _____ (громадянство) _____ (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)) Місце для відповідного штампця	70 мм
80 мм	

Строк перебування продовжено до „___” „___” 20__ року №_____ (найменування органу, який прийняв рішення) (найменування приймаючої сторони в Україні) (місце проживання в Україні) _____ (посада) (підпис) _____ (прізвище посадової особи) „___” „___” 20__ року (дата прийняття рішення)	70 мм
60 мм	

(найменування територіального органу чи підрозділу ДМС) ВИДАНО ПОСВІДКУ на постійне проживання The permanent residence permit issued № _____ «___» _____ 20__ р. (серія та номер посвідки) (дата видачі/date of issue) _____ (прізвище посадової особи) _____ (підпис)	35 мм
70 мм	

ЗРАЗОК

бланка посвідки на постійне проживання з безконтактним електронним носієм

Лицьовий бік

Зворотний бік

Код територіального органу/територіального підрозділу ДМС України, що оформив посвідку, позначається чотиризначним числом, у якому перші дві цифри означають регіональний код (код Автономної Республіки Крим, області чи міста).

Установлено такі коди регіонів України: Автономна Республіка Крим – 01; області: Вінницька – 05; Волинська – 07; Дніпропетровська – 12;

Донецька – 14; Житомирська – 18; Закарпатська – 21; Запорізька – 23; Івано-Франківська – 26; Київська – 32; Кіровоградська – 35; Луганська – 44; Львівська – 46; Миколаївська – 48; Одеська – 51; Полтавська – 53; Рівненська – 56; Сумська – 59; Тернопільська – 61; Харківська – 63; Херсонська – 65; Хмельницька – 68; Черкаська – 71; Чернівецька – 73; Чернігівська – 74; м. Київ – 80; м. Севастополь – 85.

Відповідно до Закону України «Про імміграцію» іноземці та особи без громадянства можуть іммігрувати в Україну на постійне проживання.

Посвідки на постійне проживання можуть отримати іноземці та особи без громадянства:

– яких визнано біженцями в Україні або яким надано притулок в Україні; вважаються такими, які постійно проживають на території України, з моменту визнання біженцем в Україні або надання притулку в Україні;

– яких визнано особами, що потребують додаткового захисту, або яким надано тимчасовий захист в Україні; вважаються такими, які на законних підставах тимчасово проживають на території України на період дії обставин, за наявності яких додатковий чи тимчасовий захист було надано. Тимчасове проживання на території України таких іноземців та осіб без громадянства підтверджується посвідченням особи, яка потребує додаткового захисту в Україні, або посвідченням особи, якій надано тимчасовий захист в Україні;

– які відповідно до закону прибули в Україну для працевлаштування або укладення гіг-контракту на період роботи в Україні;

– які під час перебування на законних підставах на території України у випадку, передбаченому частиною тринадцятою цієї статті, отримали дозвіл на застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні на період роботи в Україні;

– які прибули в Україну для участі у реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги, зареєстрованих у встановленому порядку на період роботи в Україні;

– які прибули в Україну з метою проповідування релігійних віровчень, виконання релігійних обрядів чи іншої канонічної діяльності за запрошенням релігійних організацій та погодженням із державним органом, що здійснив реєстрацію відповідної релігійної організації на період діяльності в Україні;

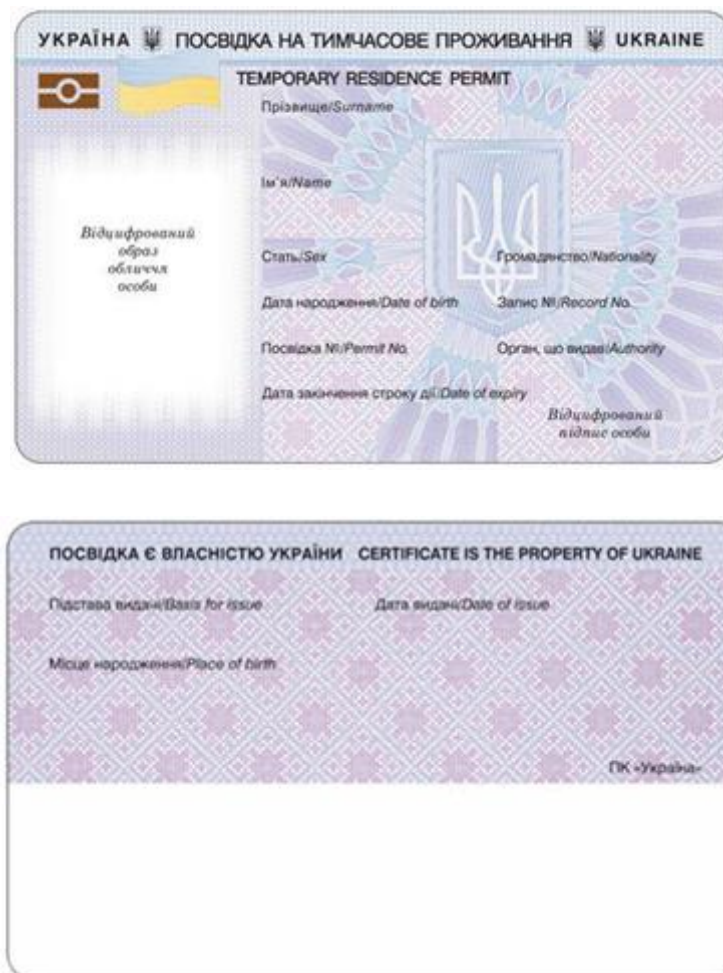
– які прибули в Україну для участі у діяльності філій, відділень, представництв та інших структурних осередків громадських (неурядових) організацій іноземних держав, зареєстрованих у встановленому порядку на період діяльності в Україні;

- які прибули в Україну для роботи у представництвах іноземних суб'єктів господарювання в Україні, зареєстрованих у встановленому порядку, на період роботи в Україні;
- які прибули в Україну для роботи у філіях або представництвах іноземних банків, зареєстрованих у встановленому порядку, на період роботи в Україні;
- які прибули в Україну для провадження культурної, наукової, освітньої діяльності на підставах і в порядку, встановлених міжнародними договорами України або спеціальними програмами;
- які прибули в Україну з метою участі в міжнародних та регіональних волонтерських програмах чи участі в діяльності організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність», інформація про які розміщена на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності, та здійснюють волонтерську діяльність на базі зазначених організацій та установ, на період провадження такої діяльності;
- які в період дії воєнного стану прибули в Україну для надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги на волонтерських засадах як медичні працівники, фахівці з реабілітації, на період надання такої допомоги (крім громадян російської федерації та республіки білорусь);
- які прибули в Україну для роботи кореспондентом або представником іноземних засобів масової інформації;
- які є засновниками та/або учасниками, та/або бенефіціарними власниками (контролерами) юридичної особи, зареєстрованої в Україні, та прибули в Україну з метою контролю за діяльністю таких юридичних осіб;
- які прибули в Україну з метою навчання на території України, на період навчання;
- які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, які є громадянами України;
- які під час перебування на законних підставах на території України уклали шлюб із громадянами України;
- які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, зазначеними у ч. 2–13 ст. 4, на період, зазначений в ч. 2–13 ст. 4 Закону.
- які в'їхали в Україну на інших законних підставах, вважаються такими, які тимчасово перебувають на території України на законних підставах, на період наданого візою дозволу на в'їзд або на період, встановлений законодавством чи міжнародним договором України;

3. ПОСВІДКА НА ТИМЧАСОВЕ ПРОЖИВАННЯ – документ, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства та підтверджує законні підстави для тимчасового проживання в Україні.

ЗРАЗОК

бланка посвідки на тимчасове проживання з безконтактним електронним носієм

Посвідка на тимчасове проживання оформляється іноземцям або особам без громадянства, які на законних підставах тимчасово перебувають на території України та які:

- досягли 16-річного віку або не досягли 16-річного віку, але самостійно прибули в Україну з метою навчання, – на підставі заяв-анкет, поданих ними особисто;
- не досягли 16-річного віку або визнані обмежено дієздатними чи недієздатними, – на підставі заяв-анкет осіб, до яких вони прибули з метою возз'єднання сім'ї.

Посвідки на тимчасове проживання можуть отримати іноземці та особи без громадянства:

- які відповідно до закону прибули в Україну для

працевлаштування або укладення гіг-контракту на період роботи в Україні. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить строк дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, якщо інше не встановлено законом чи міжнародним договором України;*

– які під час перебування на законних підставах на території України отримали дозвіл на застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить строк дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, якщо інше не встановлено законом чи міжнародним договором України;*

– які беруть участь у реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить строк реалізації проєкту міжнародної технічної допомоги, котрий зазначається в реєстраційній картці проєкту;*

– які прибули в Україну з метою проповідування релігійних віровчень, виконання релігійних обрядів чи іншої канонічної діяльності за запрошенням релігійних організацій та погодженням із державним органом, що здійснив реєстрацію відповідної релігійної організації. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які беруть участь у діяльності філій, відділень, представництв та інших структурних осередків громадських (неурядових) організацій іноземних держав, зареєстрованих у встановленому порядку. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які прибули в Україну для роботи у представництвах іноземних суб'єктів господарювання в Україні, зареєстрованих у встановленому порядку. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які прибули в Україну для роботи у філіях або представництвах іноземних банків, зареєстрованих у встановленому порядку. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які прибули в Україну для провадження культурної, наукової, освітньої діяльності на підставах і в порядку, встановлених міжнародними договорами України або спеціальними програмами. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які беруть участь у міжнародних та регіональних волонтерських програмах чи участь у роботі організацій та установ, що залучають до своєї діяльності волонтерів відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність», інформація про які розміщена на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які в період дії воєнного стану прибули в Україну для надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги на волонтерських засадах як медичні працівники, фахівці з реабілітації (крім громадян російської федерації та республіки білорусь). *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які прибули в Україну для роботи кореспондентом або представником іноземних засобів масової інформації. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які є засновниками та/або учасниками, та/або бенефіціарними власниками (контролерами) юридичної особи, зареєстрованої в Україні, та прибули в Україну з метою контролю за діяльністю таких юридичних осіб. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить два роки;*

– які прибули в Україну з метою навчання. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить кінець періоду навчання, котрий зазначається в документі, що підтверджує факт навчання в Україні;*

– які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, які є громадянами України. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить два роки;*

– які уклали шлюб із громадянами України. *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

– які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, зазначеними у ч. 2–13 ст. 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства». *Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік;*

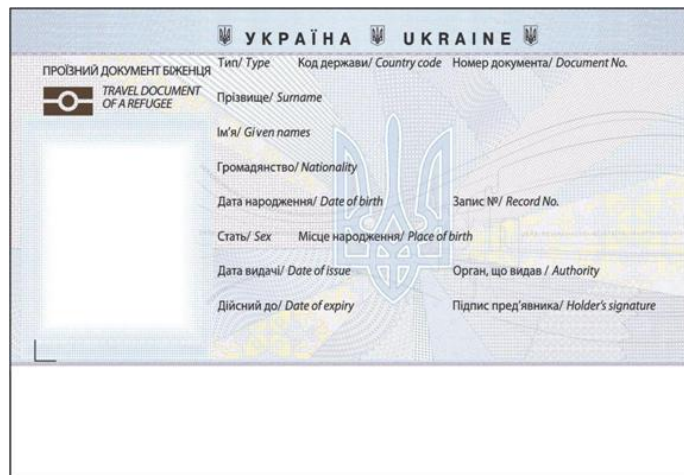
– які надавали інструкторську (стрілецьку, тактичну, медичну, радіотехнічну, вибухотехнічну та ін.) допомогу підрозділам Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення, Міністерства внутрішніх справ України, залученим до проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо у районах її проведення, та/або залученим до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо у районах їх проведення, або добровольчим формуванням, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України та спільно з вищезазначеними підрозділами брали безпосередню участь у антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, а також які брали участь у виконанні бойових або службових завдань антитерористичної операції та/або заходів із забезпечення

національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій та Луганській областях спільно із вищезазначеними підрозділами та добровольчими формуваннями.
Строк дії посвідки на тимчасове проживання становить один рік.

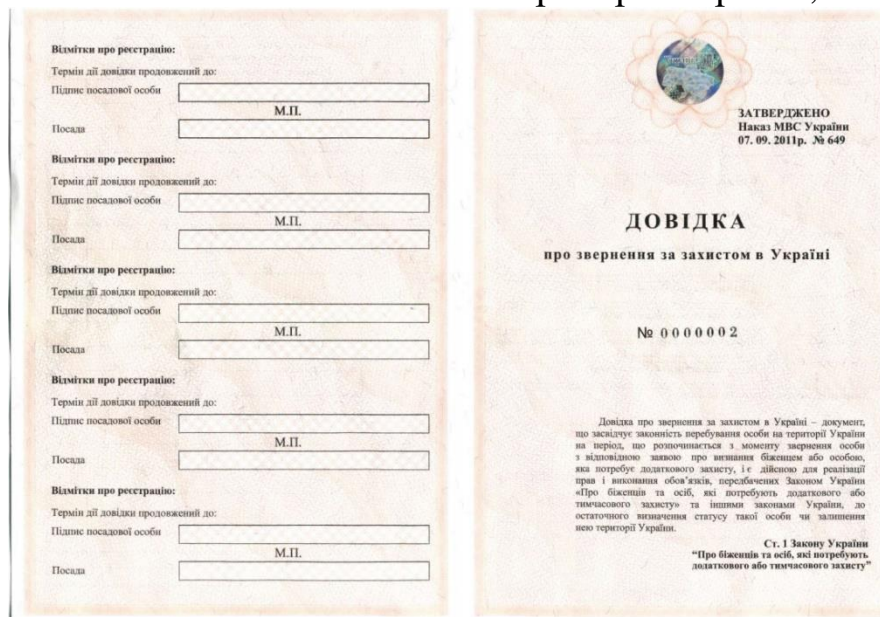
Іноземець та особа без громадянства, які отримали посвідку, повинні зареєструвати місце проживання, а в разі його зміни – перереєструвати;

4. ПОСВІДЧЕННЯ БІЖЕНЦЯ, ПРОЇЗНИЙ ДОКУМЕНТ БІЖЕНЦЯ – документи, які видаються *біженцю* – особі, яка не є громадянином України і внаслідок обґрунтованих побоювань стати жертвою переслідувань за ознаками раси, віросповідання, національності, громадянства (підданства), належності до певної соціальної групи або політичних переконань перебуває за межами країни своєї громадянської належності та не може користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися цим захистом внаслідок таких побоювань або, не маючи громадянства (підданства) і перебуваючи за межами країни свого попереднього постійного проживання, не може чи не бажає повернутися до неї внаслідок зазначених побоювань. Іноземці та особи без громадянства, яких визнано біженцями в Україні, вважаються такими, які постійно проживають на території України з моменту визнання біженцем в Україні або надання притулку в Україні. Постійне проживання на території України біженців підтверджується посвідченням біженця;

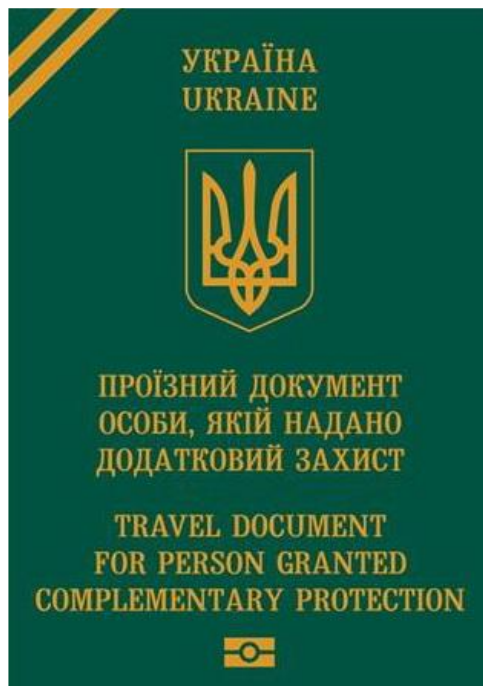
5. ДОВІДКА ПРО ЗВЕРНЕННЯ ЗА ЗАХИСТОМ В УКРАЇНІ – документ, що засвідчує законність перебування особи на території України на період, що розпочинається з моменту звернення особи з відповідною заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, і є дійсним для реалізації прав і виконання обов'язків, передбачених законами України, до остаточного визначення статусу такої особи чи залишення нею території України;

6. ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ, ЯКА ПОТРЕБУЄ ДОДАТКОВОГО ЗАХИСТУ – видається особі, яка не є біженцем відповідно до Конвенції ООН про статус біженців 1951 р. і Протоколу щодо статусу біженців 1967 р. та Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», але потребує захисту, оскільки така особа змушена була прибути в Україну або залишитися в Україні внаслідок

загрози її життю, безпеці чи свободі в країні походження через побоювання застосування щодо неї смертної кари або виконання вироку про смертну кару чи тортур, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання або загальнопоширеного насильства в ситуаціях міжнародного або внутрішнього збройного конфлікту чи систематичного порушення прав людини і не може чи не бажає повернутися до такої країни внаслідок зазначених побоювань;

7. ДОВІДКА ПРО ЗВЕРНЕННЯ ЗА ВИЗНАННЯМ ОСОБОЮ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА. Особою без громадянства може бути визнана особа, яка не може отримати паспортний документ у зв'язку з тим, що вона не розглядається як громадянин будь-якою державою з огляду на дію її закону, незважаючи на законність чи незаконність її перебування на території України.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 24 березня 2021 р. № 317

Найменування територіального органу/
територіального підрозділу ДМС

ДОВІДКА
про звернення за визнанням особою без громадянства

до заяви № _____

Фото

Прізвище/ Surname	
Ім'я/ Name	
Дата народження	
Вік	

Ця довідка підтверджує тимчасове перебування на законних підставах особи, яка звернулася із заявою про визнання особою без громадянства, на території України протягом строку розгляду такої заяви.

Довідка дійсна до _____

(підпис) _____ (підпис та прізвище)

МП _____

Строк дії довідки продовжений до: _____

(підпис) _____ (підпис та прізвище)

МП _____

Такими особами можуть бути:

- колишні громадяни СРСР, які не набули громадянства будь-якої країни;

- повнолітні особи, які прибули до України з дітьми та не змогли отримати на них нових документів;
- особи, які втратили громадянство на підставі діючих законів країни своєї громадянської належності;
- представники «ромської спільноти».

У разі прийняття рішення про визнання людини особою без громадянства така особа повинна звернутися протягом 10 днів до територіального органу або підрозділу Державної міграційної служби України за оформленням посвідки на тимчасове проживання в Україні.

2.2. Особливості діяльності працівників Департаменту стратегічних розслідувань при виявленні представників «етнічних діаспор», які незаконно перебувають на території України

У ході виконання завдань із попередження, припинення діяльності транснаціональних та етнічних організованих груп та злочинних організацій працівники Департаменту стратегічних розслідувань НП України стикаються з тим, що окремі учасники таких ОГ та ЗО знаходяться на території України з порушенням вимог міграційного законодавства, що вимагає відповідного реагування та притягнення їх до встановленої законом відповідальності як нелегальних мігрантів, що в подальшому може привести до припинення діяльності цих ОГ та ЗО.

Нелегальний мігрант – це іноземець або особа без громадянства, яка перетнула державний кордон поза пунктами пропуску або в пунктах пропуску, але з уникненням прикордонного контролю і невідкладно не звернулася із заявою про надання статусу біженця чи отримання притулку в Україні, а також іноземець або особа без громадянства, яка законно прибула до України, але після закінчення визначеного їй терміну перебування втратила підстави для подальшого перебування та ухиляється від виїзду з України.

Нелегальні мігранти та інші іноземці й особи без громадянства, які вчинили злочин, адміністративні або інші правопорушення, несуть відповідальність відповідно до закону. Відповідальність за порушення міграційного законодавства України передбачена Кодексом України про адміністративні правопорушення.

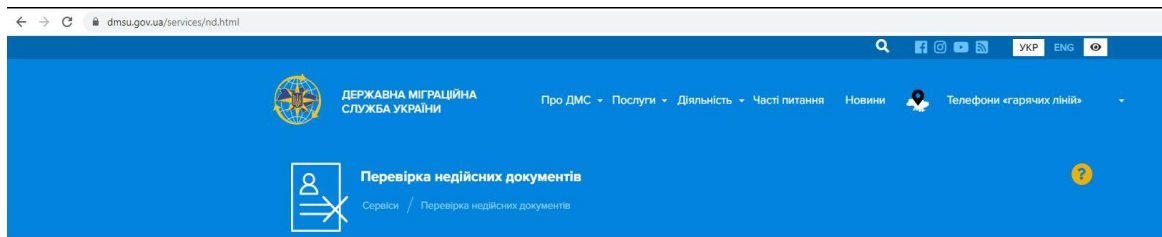
Інформація щодо перебування представника «етнічної діаспори» з порушенням вимог міграційного законодавства потребує ретельної попередньої перевірки та підтвердження. При цьому оперативні працівники перед прийняттям рішення про притягнення до відповідальності особи за вчинення вищевказаних правопорушень

повинні отримати максимальну інформацію щодо іноземця або особи без громадянства з метою подальшого планування проведення заходів.

Отримати таку інформацію щодо вказаних осіб можна за допомогою:

- державного реєстру речових прав на нерухоме майно – відомості щодо нерухомого майна, що знаходиться або знаходилося у власності особи;
- ІС ДП «НАІС» – інформація щодо транспортних засобів, котрі належать особі, відомості щодо отримання посвідчення водія особою;
- інтегрованої міжвідомчої автоматизованої системи обміну інформацією з питань контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон («АРКАН»), – відомості щодо перетину особою кордону та способів перетину державного кордону;
- єдиного державного демографічного реєстру, реєстру державної реєстрації актів цивільного стану – відомості щодо народження, складу родини особи та ін.;
- реєстру судових рішень, реєстру стану розгляду справ (вебпортал «Судова влада України») – відомості щодо наявності судових рішень стосовно конкретної особи, кримінальних та адміністративних проваджень, у яких вона фігурує;
- єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- інформаційної бази (відповідних реєстрів) Національної поліції України.

У деяких випадках оперативний співробітник не має можливості безпосередньо в якийсь певний момент, наприклад, при перевірці документів у іноземця на вулиці, перевірити його за вищевказаними обліками та базами даних із метою встановлення відповідності документів або перевірки їх на предмет підробки. Окремі сервіси, як-от, наприклад, сайт Державної міграційної служби України, надають можливість перевірки за базою недійсності документа особи в режимі реального часу.

Перевірка за базою недійсних документів

1 **Оберіть тип документа**

2

3 **САРТСНА**

Я не робот

The image shows a web form for document verification. It has a step indicator with '1' highlighted in yellow. The first step is 'Оберіть тип документа' (Select document type). A dropdown menu is open, showing the following options: 'Оберіть тип документа', 'Паспорт громадянина України', 'Паспорт громадянина України у формі картки', 'Паспорт громадянина України для виїзду за кордон', 'Тимчасове посвідчення громадянина України', and 'Посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон'. Below the dropdown, there is a section labeled '3 САРТСНА' with a checkbox 'Я не робот' and a refresh button.

Також необхідно пам'ятати, що під час перевірки інформації щодо особи, яка нелегально перебуває на території нашої держави, або перевірки такої особи, якщо є така можливість, потрібно встановити, хто саме запросив її на територію України, надав їй житло для фактичного мешкання або надав роботу на території України. Згідно із законодавством України вищевказані особи вчинили адміністративне правопорушення за ст. 204 КУпАП («Порушення посадовими особами підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, у тому числі іноземних суб'єктів господарської діяльності, що діють на території України, фізичними особами – підприємцями, які використовують найману працю, встановленого порядку працевлаштування, прийняття на навчання іноземців та осіб без громадянства, надання їм житла, а також інші порушення, якщо вони будь-яким чином сприяють іноземцям та особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України після закінчення терміну перебування або спрямовані на їх незаконну реєстрацію, оформлення документів на проживання») та адміністративне правопорушення за ч.1 ст. 205 КУпАП («Умисне невжиття приймаючою стороною заходів для своєчасного подання іноземцями або особами без громадянства заяв для оформлення документів на право проживання (перебування) в Україні чи неповідомлення у встановлений законом строк про припинення підстав для тимчасового проживання чи тимчасового перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, яких вона запросила в Україну чи приймає в Україні»).

**АЛГОРИТМ ДІЙ ПРАЦІВНИКІВ ДЕПАРТАМЕНТУ
(УПРАВЛІННЯ) СТРАТЕГІЧНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ ЗА ФАКТОМ
ВЧИНЕННЯ ОСОБОЮ ПОРУШЕНЬ МІГРАЦІЙНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ
(ст. ст. 203, 204, 204-1, 205, 206, 206-1 КУпАП)**

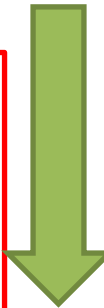
Попередньо визначитися з кількістю співробітників, які **братимуть** участь у проведенні заходу з виявлення факту порушення міграційного законодавства іноземцем, представником «етнічної діаспори». Визначити і розподілити ролі та обов'язки кожного співробітника або присутньої особи. **За** необхідності передбачити можливість присутності перекладача.

Здійснити перевірку документів особи, **яка підлягає огляду; у разі** їх відсутності або закінчення строку дії документів повідомити та роз'яснити права особи відповідно до ст. **262** КУпАП.

У разі, якщо документи особи містять явні ознаки підробки, здійснюється виклик СОГ для збору матеріалів та фіксації факту.

У разі виявлення заборонених предметів та речей здійснюється виклик СОГ для збору матеріалів та фіксації факту.

Провести поверхневий огляд особи (у разі якщо вона затримується разом із транспортним засобом, – огляд транспортного засобу). **Наразі**, в умовах воєнного стану, особливо увага приділяється виявленню заборонених речей: зброї, вибухівки, наркотичних засобів. Обов'язково здійснюється огляд мобільного телефону затриманої особи.

Відбираються пояснення особи за фактом вчиненого правопорушення щодо норм міграційного законодавства України, а також свідків даної події, осіб, які знаходилися разом із іноземцем.

Затримана особа доставляється до найближчого територіального відділу Державної міграційної служби України.

Під час затримання працівник поліції повинен ознайомити особу з її правами та обов'язками, передбаченими ст. ст. 55, 56, 59, 63 Конституції України та ст. 268 КУпАП та скласти протокол про адміністративне затримання за ст. 261 КУпАП.

Працівниками ДМС **України** в разі підтвердження вчинення вищевказаного адміністративного правопорушення складається протокол про адміністративне правопорушення за ч. 1 ст. 203 КУпАП, вноситься постанова про накладання адміністративного стягнення та у випадках, передбачених законодавством, – рішення про примусове повернення до країни походження або третьої країни іноземця або особи без громадянства.

Вищевказане рішення про примусове повернення складається в окремих випадках. Іноземцям, які мають підстави для подальшого перебування в Україні, надається можливість подати документи для продовження строку перебування або для оформлення посвідки на тимчасове проживання. Насамперед це стосується тих, хто має в Україні родину чи офіційне працевлаштування. Відповідно до вищевказаного рішення іноземний громадянин повинен добровільно залишити територію України в період від 14 до 30 діб. У разі невиконання вищевказаного рішення особа повинна бути затримана та доставлена працівниками поліції до найближчого відділу ДМС України.

У разі затримання та доставляння до ДМС України вищевказаних осіб працівники ДМС України звертаються з позовом до суду стосовно постанови щодо примусового поміщення до пунктів тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають на території України, з метою забезпечення їх ідентифікації та подальшого примусового видворення з держави.

Необхідно брати до уваги, що в окремих випадках заборонено вносити рішення про примусове повернення, проведення примусового видворення або видачі чи передачі іноземця та особи без громадянства, а

саме:

1. Іноземець або особа без громадянства не можуть бути примусово повернуті чи примусово видворені або видані чи передані до країн:

– де їх життю або свободі загрожуватиме небезпека за ознаками раси, віросповідання, національності, громадянства (підданства), належності до певної соціальної групи або політичних переконань;

– де їм загрожує смертна кара або страта, катування, жорстоке, нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження чи покарання;

– де їх життю або здоров'ю, безпеці або свободі загрожує небезпека внаслідок загальнопоширеного насильства в ситуаціях міжнародного або внутрішнього збройного конфлікту чи систематичного порушення прав людини, або природного чи техногенного лиха, або відсутності медичного лікування чи догляду, який забезпечує життя;

– де їм загрожує видворення або примусове повернення до країн, де можуть виникнути зазначені випадки;

2. Забороняється колективне примусове видворення іноземців та осіб без громадянства.

Стаття 203. Порушення іноземцями та особами без громадянства законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства.

Перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні не більш як на 30 днів, а так само недодержання ними встановлених законодавством вимог транзитного проїзду через територію України або вимог декларування чи реєстрації місця проживання (перебування) –

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні більш як на 30 днів, а так само проживання на території України без документів на право проживання (перебування) в Україні, за недійсними документами чи документами, термін дії яких закінчився, –

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі самі порушення,

Об'єктом цього правопорушення є правила перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України іноземців та осіб без громадянства.

Об'єктивна сторона правопорушення, передбаченого

коментованою статтею, полягає у вчиненні таких діянь: порушенні іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні, тобто проживання без документів на право проживання в Україні, за недійсними документами або документами, термін дії яких закінчився, або працевлаштування без відповідного дозволу на це, якщо необхідність такого дозволу передбачено законодавством України, або недодержанні встановленого порядку пересування і зміни місця проживання, або ухиленні від виїзду з України після закінчення відповідного терміну перебування, порушенні правил транзитного проїзду через територію України, недодержанні іноземцями та особами без громадянства встановленого порядку реєстрації або порушенні встановленого терміну перебування в Україні.

Суб'єктом правопорушення може бути іноземець або особа без громадянства.

Суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини у формі умислу.

Стаття 204. Незаконне сприяння іноземцям або особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України.

Незаконне сприяння іноземцям або особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України після закінчення строку перебування чи проживання або в незаконному отриманні документів на право перебування чи проживання в Україні –

тягне за собою накладення штрафу на громадян від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від трьохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Об'єктом цього адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері

Суб'єкт адміністративного проступку – спеціальний (посадові особи).

Суб'єктивна сторона правопорушення визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі умислу.

Стаття 204-1. Незаконне перетинання або спроба незаконного перетинання державного кордону України.

Перетинання або спроба перетинання державного кордону України будь-яким способом поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів або з використанням підробленого документа чи таких, що містять недостовірні відомості про особу, чи без дозволу відповідних органів влади –

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб, з конфіскацією знарядь і засобів вчинення правопорушення.

Ті самі дії, вчинені групою осіб або особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, –

тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятисот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або адміністративний арешт на строк від десяти до п'ятнадцяти діб, з конфіскацією знарядь і засобів вчинення правопорушення.

Чинність цієї статті не поширюється на випадки повернення в Україну без встановлених документів громадян України, які стали жертвами злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, а також на випадки прибуття в Україну іноземців чи осіб без громадянства з метою отримання притулку або набуття статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту, якщо вони звернулися із заявою про надання притулку чи заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, відповідно до Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту».

Об'єктом цього адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері охорони державного кордону.

Об'єктивна сторона правопорушення виражається у перетинанні або спробі перетинання державного кордону України будь-яким способом поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів або з використанням підробленого документа чи таких, що містять недостовірні відомості про особу, чи без дозволу відповідних органів влади (формальний склад).

Суб'єкт адміністративного проступку – загальний (фізичні осудні

особи, які досягли 16-річного віку).

Суб'єктивна сторона правопорушення визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі умислу.

Стаття 205. Невиконання обов'язків приймаючої сторони.

Умисне невжиття приймаючою стороною заходів для своєчасного подання іноземцями або особами без громадянства заяв для оформлення документів на право проживання (перебування) в Україні чи повідомлення у встановлений законом строк про припинення підстав для тимчасового проживання чи тимчасового перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, яких вона запросила в Україну чи приймає в Україні, –

тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Об'єктом цього адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері міграції.

Об'єктивна сторона правопорушення виражається у невжитті громадянами, які запросили в Україну іноземців і осіб без громадянства в приватних справах і надали їм жилу площу, заходів до забезпечення у встановленому порядку їх своєчасної реєстрації (формальний склад).

Суб'єкт адміністративного проступку – загальний (фізичні осудні особи, які досягли 16-річного віку).

Стаття 206-1. Незаконне перевезення іноземців та осіб без громадянства територією України.

Перевезення водіями іноземців та осіб без громадянства на порушення встановлених правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду їх через територію України, якщо ці дії безпосередньо не пов'язані із незаконним перетинанням осіб через державний кордон України, –

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Обладнання власниками або водіями транспортних засобів спеціально прихованими або замаскованими місцями, які використовуються для перевезення нелегальних мігрантів, –

тягне за собою накладення штрафу на власників транспортних засобів або посадових осіб підприємств, установ, організацій, відповідальних за технічний стан, обладнання, експлуатацію транспортних засобів, – від ста двадцяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією транспортного засобу чи без такої і на водіїв – від ста двадцяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, якщо вони вчинені повторно або групою осіб, або щодо кількох іноземців та осіб без громадянства, а так само перевезення іноземців та осіб без громадянства в обладнаних власниками транспортних засобів або водіями спеціальних схованках для перевезення людей, –

тягнуть за собою накладення штрафу від ста сімдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією транспортних засобів чи без такої.

Об'єктом цього адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері міграції.

Об'єктивна сторона правопорушення виражається у таких альтернативних формах:

1) перевезення іноземців та осіб без громадянства на порушення встановлених правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду їх через територію України, якщо ці дії безпосередньо не пов'язані із незаконним перетинанням осіб через державний кордон України;

2) обладнання транспортних засобів спеціально прихованими або замаскованими місцями, які використовуються для перевезення нелегальних мігрантів;

3) перевезення іноземців та осіб без громадянства в обладнаних спеціально прихованими або замаскованими місцями для перевезення людей транспортних засобах (всі три склади – формальні).

Суб'єкт адміністративного проступку – громадяни (водії, власники транспортних засобів).

Суб'єктивна сторона правопорушення визначається ставленням до наслідків і характеризується наявністю вини у формі умислу (прямого і непрямого – у ч. 1 цієї статті; тільки прямого – у ч. 2 і 3 цієї статті).

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 255 КУпАП органи Національної поліції України уповноважені складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 204-1 та ст. 206-1 КУпАП.

ДЕПАРТАМЕНТ
СТРАТЕГІЧНИХ
РОЗСЛІДУВАНЬ

**ПОВНОВАЖЕННЯ
ДЕПАРТАМЕНТУ СТРАТЕГІЧНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ
ЩОДО ЗАБОРОНИ В'ЇЗДУ**

НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ

ПІДРОЗДІЛИ НПУ ПЕРЕДАЮТЬ МАТЕРІАЛИ ДО ДСР (УПОВНОВАЖЕНИЙ ОРГАН НПУ) ПРО ПОТРЕБУ ЗАБОРОНИ В'ЇЗДУ ДО УКРАЇНИ ІНОЗЕМЦЯМ ТА ОСОБАМ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА В ІНТЕРЕСАХ БОРОТБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ

ДСР АБО СЛУЖБОЮ ІНІЦІАТОРОМ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ЗБІР ІНФОРМАЦІЇ, ТА ЗАТВЕРДЖУЄТЬСЯ РІШЕННЯ КЕРІВНИКОМ ДСР

ДСР НАПРАВЛЯЄТЬСЯ ДОРУЧЕННЯ З ПРИМІРНИКОМ ПОСТАНОВИ ПРО ЗАБОРОНУ В'ЇЗДУ ДО ДПСУ

ДПСУ ВИСТАВЛЯЄ ЗАБОРОНУ В'ЇЗДУ

ДСР ТА ДКА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ОБЛІК ВИСТАВЛЕНИХ ЗАБОРОН

РЕЗУЛЬТАТ: вчасне реагування та попередження вчинення злочинів іноземцями

Рішення про заборону в'їзду в Україну іноземцю приймається Департаментом стратегічних розслідувань НП України в інтересах боротьби з організованою злочинністю.

З метою прийняття ДСР НП України рішення про заборону в'їзду відповідно центральним органом управління поліцією, територіальними (у тому числі міжрегіональними) органами поліції, їх відокремленими підрозділами готується довідка, в якій зазначаються:

- дані про іноземця, якому передбачається заборонити в'їзд: прізвище, ім'я (імена) та по батькові (за наявності) іноземця в називному відмінку латинськими літерами, число, місяць, рік народження, стать, громадянство (підданство) або країна постійного проживання, а також за наявності – дані паспортного документа іноземця (вид, серія, номер, орган, який видав, дата видачі), місце народження, місце роботи, посада, місце проживання (перебування), номери засобів зв'язку;
- відомості, що обґрунтовують необхідність прийняття рішення про заборону в'їзду, зокрема обставини, що є підставою для прийняття рішення про заборону в'їзду;
- результати перевірки іноземця за інформаційними системами й обліками, у тому числі функціональними підсистемами єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, банками даних Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерполу;
- відомості про наявність майнових зобов'язань перед юридичними та фізичними особами в Україні;

➤ строк заборони в'їзду в Україну іноземцю.

Довідка готується *окремо стосовно кожного іноземця*, щодо якого приймається рішення про заборону в'їзду.

У подальшому довідка разом із матеріалами, що підтверджують обставини і характер вчинення іноземцем діяння, котре суперечить інтересам боротьби з організованою злочинністю, надсилається до ДСР НП України.

На підставі відомостей, викладених у довідці, уповноваженим підрозділом поліції у строк не пізніше п'яти робочих днів готується рішення про заборону в'їзду у формі постанови про заборону в'їзду в Україну.

ЗАТВЕРДЖУЮ

(керівник уповноваженого підрозділу поліції)

(звання)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

_____ 20__ року

ПОСТАНОВА про заборону в'їзду в Україну

_____ 20__ року Київ

(посада, звання, власне ім'я та прізвище працівника за напрямом діяльності
уповноваженого підрозділу поліції)

Розглянувши довідку та наявні матеріали стосовно:

(прізвище, ім'я (друге ім'я), по батькові (за наявності), число, місяць, рік народження, стать, громадянство (підданство))

або країна постійного проживання, а також, за наявності, документ, що посвідчує особу, місце народження,

місце роботи, посада, місце тимчасового перебування в Україні, місце проживання, номер телефону

ВСТАНОВИВ:

(обставини, що слугували підставою для прийняття рішення про заборону в'їзду,

без розкриття джерела отримання інформації та проведених заходів;

які положення законів чи нормативно-правових актів України ним порушено (за наявності)

Ураховуючи, що ці дії суперечать інтересам боротьби з організованою злочинністю, та керуючись абзацом другим частини першої, частиною третьою статті 13 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»,

ПОСТАНОВИВ:

заборонити громадянину (підданому, особі без громадянства)

(прізвище, ім'я (друге ім'я), по батькові (за наявності), число, місяць, рік та місце народження, стать,

країна постійного проживання)

в'їзд в Україну строком на _____ роки (років)

(посада, звання працівника підрозділу

за напрямом діяльності

уповноваженого підрозділу поліції)

(підпис)

(власне ім'я та
прізвище)

_____ 20__ року

ПОГОДЖЕНО:

(посада, звання працівника підрозділу

за напрямом діяльності

уповноваженого підрозділу поліції)

(підпис)

(власне ім'я та
прізвище)

_____ 20__ року

Якщо інформація, викладена в довідці та в матеріалах, є недостатньою для прийняття рішення про заборону в'їзду, довідка та матеріали надсилаються органу (підрозділу) поліції із зауваженнями та пропозиціями щодо усунення недоліків.

Рішення про заборону в'їзду приймається уповноваженим підрозділом поліції строком на три роки. Строк заборони в'їзду в Україну іноземцю обчислюється з дати затвердження постанови про заборону в'їзду в Україну.

У разі невиконання рішення про заборону в'їзду іноземцю забороняється подальший в'їзд в Україну на десять років, що додається до частини строку заборони в'їзду в Україну, який не сплив до моменту прийняття повторного рішення про заборону в'їзду.

При припиненні існування обставин, на підставі яких іноземцю було заборонено в'їзд в Україну, органи (підрозділи) поліції інформують уповноважений підрозділ поліції про:

- припинення існування обставин, на підставі яких іноземцю було заборонено в'їзд в Україну;
- винесення судом рішення, що набрало законної сили, про скасування рішення про заборону в'їзду.

Важливо звертати увагу на те, що **не приймається рішення про заборону в'їзду стосовно іноземця**, що має статус біженця в Україні, або особи, яка потребує додаткового чи тимчасового захисту.

ВИСНОВОК

Чинне законодавство України містить значні важелі впливу на нелегальну міграцію, котра є однією зі складових частин сфер діяльності організованої злочинності. Нелегальні мігранти, які є представниками різних «етнічних діаспор», дуже часто входять до складу організованих груп та злочинних організацій етнічного спрямування, що діють як на території України, так і в інших державах.

Особливої актуальності протидія нелегальній міграції набула у 2022 р. з початком відкритої злочинної агресії з боку російської федерації та введенням воєнного стану в Україні. Крім великої кількості іноземців, які примкнули до добровольчих лав та ЗСУ для боротьби з агресором, на територію України намагаються також потрапити особи, які ставлять на меті особисте збагачення шляхом вчинення кримінальних правопорушень, користуючись тим, що підрозділи Національної поліції України, Державної прикордонної служби України отримали додаткові завдання із протидії агресору.

Правильним рішенням на фоні цієї ситуації є наказ МВС України від 05.04.2022 № 209, що затверджує Інструкцію та впорядковує порядок дій Національної поліції України щодо недопущення в'їзду до нашої держави іноземців, осіб без громадянства в інтересах боротьби з організованою злочинністю.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет і метод міграційного права України.
2. Принципи та функції міграційного права України.
3. Система міграційного права.
4. Міграційні правовідносини (суб'єкт, об'єкт, зміст).
5. Джерела міграційного права: поняття, система, види.
6. Поняття та види суб'єктів міграційного права.
7. Державна міграційна служба України (призначення та повноваження).
8. Правовий інститут громадянства в Україні.
9. Принципи громадянства.
10. Порядок та підстави набуття громадянства України.
11. Набуття громадянства України за народженням.
12. Набуття громадянства України за територіальним походженням.
13. Набуття громадянства України внаслідок прийняття до громадянства.
14. Набуття громадянства України внаслідок поновлення у громадянстві.
15. Підстави та порядок припинення громадянства України.
16. Припинення громадянства України внаслідок виходу з громадянства України.
17. Припинення громадянства України внаслідок втрати громадянства України.
18. Е-паспорт і е-паспорт для виїзду за кордон.
19. Паспорт громадянина України.
20. Паспорт громадянина України для виїзду за кордон.
21. Тимчасове посвідчення громадянина України.
22. Дипломатичний паспорт.
23. Службовий паспорт.
24. Посвідчення особи моряка.
25. Посвідчення члена екіпажу.
26. Посвідчення особи на повернення в Україну.
27. Поняття та правові підстави імміграції.
28. Види міграції.
29. Поняття та підстави еміграції. Види еміграції.
30. Порядок імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства.
31. Поняття візи та візових документів. Типи віз.
32. Підстави та порядок вислання іноземця та особи без

громадянства за межі України.

33. Правова природа інституту свободи пересування та вільного обрання місця проживання (перебування) в Україні.

34. Обмеження свободи пересування.

35. Обмеження права вільного вибору місця проживання.

36. Порядок реєстрації та зняття з реєстрації громадян за місцем проживання (перебування) (декларування/реєстрація).

37. Порядок перетинання державного кордону громадянами України.

38. Особливості виїзду за кордон неповнолітніх та недієздатних осіб.

39. Правові підстави обмеження виїзду громадян України за кордон.

40. Порядок в'їзду та перебування іноземців та осіб без громадянства на території України.

41. Заборона в'їзду на територію України іноземцю чи особі без громадянства.

42. Реєстрація іноземців та осіб без громадянства, які в'їжджають в Україну.

43. Обмеження свободи пересування.

44. Порядок та підстави надання дозволу на імміграцію.

45. Підстави та порядок скасування дозволу на імміграцію.

46. Особи, що потребують додаткового або тимчасового захисту.

47. Набуття статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту в Україні.

48. Правовий статус внутрішньо переміщеної особи.

49. Втрата і позбавлення статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту в Україні.

50. Поняття, особливості та підстави адміністративної відповідальності за порушення міграційного законодавства.

51. Адміністративне правопорушення в міграційній сфері, його ознаки та склад.

52. Адміністративні стягнення та загальні правила їх накладення за порушення міграційного законодавства.

53. Поняття, особливості та види заходів примусу в міграційному праві.

54. Скорочення строку тимчасового перебування на території України.

55. Добровільне повернення іноземців та осіб без громадянства.

56. Примусове повернення іноземців та осіб без громадянства.

57. Видача іноземців та осіб без громадянства.

58. Передача іноземців та осіб без громадянства для відбування покарання.

59. Міжнародні договори України про реадмісію. Примусове видворення іноземців та осіб без громадянства.

ДОДАТКИ

ДОВІДКА

у кримінальному провадженні № 11111111111111

Слідчими слідчого управління ГУНП в області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 11111111111 від 01.01.2021, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1, 2 ст. 149 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що Б. (01.01.2023 змінила прізвище на В.) Б.Л., 01.01.1950 року народження, будучи раніше знайомою з К.В.Є., 10.10.1970 року народження, достовірно знаючи, що остання має затримку в психічному розвитку, внаслідок чого має низький рівень соціалізації та перебуває у скрутному матеріальному становищі, встановила над потерпілою контроль у вигляді психологічного примусу, обумовленого безпорадністю стану останньої. Надалі, В.Б.Л., користуючись тим, що потерпіла К.В.Є. перебуває в уразливому стані через тяжкі особисті, сімейні та інші обставини, шляхом обману, що виразилось у створенні хибного уявлення у потерпілої про поїздку начебто до м. ..., всупереч волі останньої, 01.01.2023 перемістила її через державний кордон України до міста Бухарест, Румунія. Прибувши разом з потерпілою К.В.Є. до міста Бухарест, Румунія, В.Б.Л. поселила останню в житловому комплексі AQUA CITY за адресою: ..., використовуючи погрози, матеріальну та іншу залежність потерпілої, у тому числі внаслідок незнання іноземної мови, заборонила потерпілій вільно пересуватись та стала експлуатувати останню, що виразилось у примушенні до здійснення догляду за Т.Л.Д. 01.01.1940 року народження, та Н.Р.Р. 01.01.2000 року народження.

В подальшому В.Б.Л., будучи раніше знайомою з Ш.Ю.Ю., достовірно знаючи, що остання має затримку в психічному розвитку, внаслідок чого має низький рівень соціалізації та перебуває у скрутному матеріальному становищі, встановила над потерпілою контроль у вигляді психологічного примусу, обумовленого безпорадністю стану останньої. Надалі В.Б.Л., користуючись тим, що потерпіла Ш.Ю.Ю. перебуває в уразливому стані через тяжкі особисті, сімейні та інші обставини, шляхом обману, що виразилось у створенні хибного уявлення у потерпілої про поїздку начебто до м. Софія, Болгарія, всупереч волі останньої, 21.01.2023 перемістила її через державний кордон України до міста Бухарест, Румунія. Прибувши разом з потерпілою Ш.Ю.Ю. до міста Бухарест, Румунія, В.Б.Л. поселила останню в житловому комплексі AQUA CITY за адресою: ..., використовуючи погрози, матеріальну та іншу залежність потерпілої, у тому числі внаслідок незнання іноземної мови, заборонила потерпілій вільно пересуватись та стала експлуатувати останню, примушуючи до виконання господарських робіт у вищевказаній квартирі. До того ж В.Б.Л., використовуючи підневільний стан потерпілої

Ш.Ю.Ю., примусила останню звернутись до державних органів Румунії з метою отримання матеріальної допомоги, що призначається для громадян України, що були змушені покинути територію своєї держави.

Причетність В.Б.Л. до вчинення вищевказаних злочинів підтверджується самими показами потерпілих; проведеними впізнаннями особи за фотознімками за участі потерпілих, за результатами яких останні впізнали як жінку на ім'я Тоня, яка перевезла їх до м. Бухарест, Румунія, В.Б.Л.; проведеним оглядом мобільного телефону потерпілої, яким встановлено, що В.Б.Л. погрозувала потерпілій; інформацією, наданою головним оперативно-розшуковим відділом 26 прикордонного загону Державної прикордонної служби України, щодо перетину державного кордону України з республікою Румунією потерпілими та також В.Б.Л.; інформацією від компетентних органів Республіки Румунія через канали захищеного зв'язку «SIENA», відповідно до якої потерпілі звернулись до поліції в м. Бухарест, повідомивши, що їх під примусом перевезла через державний кордон України жінка на ім'я Тоня та змушувала працювати проти волі потерпілих, а також звернутись до державних органів Румунії з метою отримання соціальної допомоги.

В межах вказаного кримінального провадження за підозрою у вчиненні вищевказаних злочинів, в порядку ст. ст. 208, 615 КПК України 21.01.2024 затримано В.Б.Л., ... року народження, згідно з актовим записом № 000000000 змінила прізвище з Б. на В., уродженку м. області, громадянку України, зареєстровану за адресою: область, район, с. вул., 1, яка проживає за адресою: область, район, с. вул., 1, раніше несудиму, та того ж дня повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

– ч. 1 ст. 149 КК України за кваліфікуючими ознаками: переміщення людини, вчинене з метою експлуатації, з використанням обману та уразливого стану потерпілого;

– ч. 2 ст. 149 КК України за кваліфікуючими ознаками: переміщення людини, вчинене з метою експлуатації, з використанням обману та уразливого стану потерпілого, вчинене повторно.

Слідчим суддею районного суду м. 01.02.2024 стосовно підозрюваної В.Б.Л. обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, з правом внесення застави у розмірі 908 400 гривень.

СПЕЦПОВІДОМЛЕННЯ

Окружною прокуратурою міста ... здійснюється процесуальне керівництво у кримінальному провадженні № 400000000000 від 10.09.2021 за ч. 2 ст. 189 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що Ш.Ю., 20.10.1981 року народження, обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою в ДУ «... слідчий ізолятор» у кримінальному провадженні № 11111111111 від 01.05.2021 за ч. 3 ст. 185 КК України, в подальшому зазначений запобіжний захід щодо Ш.Ю. неодноразово продовжувався. Ш.Ю., підтримуючи «злочинські традиції», отримав статус так званого «смотрящого за корпусним відділенням № 3» слідчого ізолятора, не бажаючи ставати на шлях виправлення, тобто позитивних змін, що відбуваються в його особистості та створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки, не підкорюючись вимогам чинного законодавства України, що визначають порядок утримання та відбуття покарань ув'язненими в місцях позбавлення волі, правилам поведінки в місцях позбавлення волі, а також загальноприйнятими правилами поведінки в суспільстві, використовуючи свої особисті якості та можливості, здобув повагу та авторитет серед засуджених, що підтримують злочинські традиції, як особа в статусі суб'єкта злочинного впливу, а саме: організував та налагодив схему вимагання грошових коштів з осіб, які перебувають під вартою, створюючи їм проблемні ситуації, користуючись своїм кримінальним авторитетом.

Крім того, 01.10.2021 в ході проведення обшуку приміщення ДУ «... слідчий ізолятор» за адресою: м. ..., вул. в камерному приміщенні № 356 на третьому режимному корпусі у слідчо заарештованого Ш.Ю. виявлено та вилучено розфасовану наркотичну речовину білого походження, яку Ш.Ю. зберігав з метою власного вживання, шість медичних шприців, два мобільні телефони та чорнові списки, в яких згідно з кримінальною субкультурою зазначені особи, які мають свій статус в слідчому ізоляторі. Під час проведення обшуку в камерному приміщенні 08.10.2021 приблизно о 08:14 в ході особистого огляду громадянина Ш.Ю. на груді було виявлено шкіряну ладанку на шиї, в якій, за інформацією. вказується сума так званого «злочинського общаку», надати ці списки працівникам поліції він відмовився та почав голосно вигукувати «корпус, поднимись», чим підбурював ув'язнених до групової непокори. Тим самим грубо порушив вимоги пункту 3 глави 4 розділу 1 наказу Міністерства юстиції № 1769/5 від 14.06.2019 «Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України». Після команди Ш.Ю. дестабілізував оперативну обстановку на режимному корпусі, в камерних

приміщеннях № 382, 358, слідчо заарештовані почали вигукувати, стукати в двері та підтримувати Ш.Ю., після чого співробітниками установи були складені відповідні документи щодо порушення режиму тримання.

За цим вчинком проведено службове розслідування за фактом порушення режиму тримання від 08.10.2021, Ш.Ю. притягнуто до дисциплінарної відповідальності та поміщено до камери карцерного типу. Крім того, під час проведення досудового розслідування встановлено, що Ш.Ю. неодноразово порушував режим тримання під вартою та має в особовій справі дев'ять доган за фактами порушення міжкамерної ізоляції та створення конфліктних ситуацій, встановлено, що громадянин Ш.Ю. перебуває на профілактичному обліку установи як особа, що схильна до злісної непокори вимогам адміністрації (протокол від 10.10.2021 № 10).

Ш.Ю. володіючи якостями лідера, організаторськими здібностями, переслідуючи корисливу мету швидкого збагачення, шляхом вимагання грошових коштів зі слідчо заарештованих осіб, користуючись своїм кримінальним становищем, впливав на слідчо заарештованих осіб та за певну грошову винагороду визначав їх в статус злочинної ієрархії, задокументовано це тим, що потерпілий в разі несплати боргу буде перебувати свій термін в установі в камері, де вживають сексуальне насильство над чоловіками, в так званій «петушатні». В ході вивчення особи Ш.Ю. було отримано психологічну характеристику від психолога ВСП та ПР ДУ «...», та виявлено, що особа Ш.Ю. має сильний тип особистості з наявністю лідерських якостей та прагненням до заняття високого соціального статусу в неформальних групах, що підкреслює його кримінальний вплив.

На теперішній час у кримінальному провадженні проведено обшук в камерному приміщенні, вилучено знаряддя злочину, проведено негласні слідчі (розшукові) дії, виявлено та вилучено речові докази, допитано свідків, які підкреслюють статус громадянина Ш.Ю. так званого «бродягі» у кримінальному середовищі, допитано як свідків працівників ДУ «... слідчий ізолятор», які були свідками вказівки Ш.Ю. під час проведення обшуку в камерному приміщенні № 10, задокументовано вказівку щодо можливого бунту на режимному корпусі. Під час проведення досудового розслідування встановлено, що громадянин Ш.Ю. входить до оточення так званого «смотрящего» за ДУ «...» Р.О.Т., 01.01.1970 року народження, на прізвисько «...», який, у свою чергу, отримав відповідний статус за підтримки «зłodія в законі» Л.Ш. на прізвисько «Л.Ш.», вказані особи активно поширюють свій кримінальний вплив на території області.

Кримінальні правопорушення викриті за матеріалами Управління міграційної поліції ГУНП в області.

Досудове розслідування у кримінальному провадженні здійснюється слідчими ВП №1 ОРУП №1 ГУНП в області, а процесуальне керівництво – групою прокурорів, до складу якої увійшли прокурори відділу нагляду за додержанням законів, органів обласної прокуратури, що ведуть боротьбу з організованою злочинністю.

Ураховуючи отримані під час досудового розслідування докази, 11.10.2021 про підозру у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 255-1, ч. 2 ст. 189 КК України, повідомлено:

Ш. Ю., ... року народження, уродженця м. Тбілісі, громадянина республіки Грузія, проживаючого до обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою за адресою: м. ..., вул. ..., який станом на теперішній час перебуває в ДУ «... слідчий ізолятор» за адресою: м.

Клопотання слідчого про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою направлено до районного суду м. ...

Також про підозру у вчиненні злочинів, передбачених ч. 2 ст. 189 КК України, 08.11.2021 повідомлено інших співучасників зазначених злочинів, а саме: А.Т.О. Досудове розслідування триває.

ДОВІДКА

за результатами проведених заходів за матеріалами кримінального провадження, внесеного в ЄРДР № 1111111111 від 10.05.2021 року за ознаками ч. 2 та ч. 3 ст. 149 КК України

Працівниками Управління міграційної поліції ГУНП в області здійснюється оперативне супроводження матеріалів кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 1111111111 від 10.05.2021 року за ознаками ч. 2 та ч. 3 ст. 149 КК України, щодо організованої злочинної групи, учасники якої створили та налагодили функціонування міжнародного каналу торгівлі людьми.

У ході досудового розслідування встановлено, що на території районів області діє організована злочинна група, сформована на етнічній основі з-поміж осіб ромської національності, учасники якої налагодили міжнародний канал із переправлення громадян Україні до Республіки Франція з метою подальшого втягнення у злочинну діяльність.

Учасники вказаної злочинної групи підшукували осіб, які знаходяться у скрутному матеріальному становищі, пропонували їм виїхати до Р. Франція під приводом екскурсії, за що обіцяли виплатити 200 євро. Всі витрати, а саме щодо: оформлення документів, переїзду до Франції, харчування, проживання – оплачували правопорушники. Так, зібравши групу від 5 до 15 осіб, фігуранти переправляли їх з області (м. або смт) до Р. Франція через м. Львів. Після прибуття до Р. Франція, користуючись неможливістю вирішити питання щодо самостійного повернення до України, погрожуючи при цьому виникненням проблем із правоохоронними органами Р. Франція у разі невиконання наданих вказівок, правопорушники примушували громадян України реєструвати статус біженця на території Р. Франція. Після отримання статусу, документів та банківської карти, на яку певний період часу нараховуються грошові кошти для забезпечення життєдіяльності особи (біженця) на території Р. Франція, банківську картку та посвідку, що засвідчують вказаний статус, зі всіма

документами забирала особа, яка контролювала вказаний процес, або особа, яка вербувала та доставляла громадянина до Р. Франція, м. Париж. **Встановлено, що за весь час організована злочинна група переправила та втягнула у злочинну діяльність на території Р. Франція понад тисячу осіб.**

01.01.2021 року на території Р. Франція працівниками поліції були проведені санкціоновані обшуки та затримано фігурантів кримінального провадження, 6 з яких є мешканцями м. ... області, а саме: **Р.Ю., Р.С., Є.Є., Б.З., Б.Л. та Х.В.**, 3 уродженці Р. Молдова, а саме: **П.Р., М.М. та Г.М.а.**

Також 01.01.2021 8-ми особам заочно повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2, ч. 3 ст. 149 КК України, та отримано дозвіл суду на затримання вказаних осіб.

10.04.2021 в ході проведення міжнародних поліцейських заходів Управління міграційної поліції ГУНП в області спільно з оперативними співробітниками головного оперативно-розшукового відділу прикордонного загону (ДОЗОР та Відділ «С»), УБК в області, Департаменту кіберполіції НПУ, УКР, СВ, БПОП, КОРД ГУНП в області, ТОР УПП в області, обласною прокуратурою було проведено 49 санкціонованих обшуків на території районів області та м. ..., в ході яких було вилучено речові докази, які підтвердили злочинну діяльність фігурантів кримінального провадження.

В результаті проведених поліцейських заходів фігурантів кримінального провадження, а саме: **Р.Ю., Р.С., Є.Є., Б.З., Б.Л. та Х.В.**, було затримано в порядку ст. 191 КПК України та поміщено до ізолятору тимчасового тримання м. ...

14.04.2021 судом м. ... обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з правом внесення застави в сумі 680 000 грн. стосовно **Р.Ю., Р.С.**, 20.04.2021 стосовно **Є.Є., Б.З., Б.Л. та Х.В.** судом м. ... обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з правом внесення застави в сумі 680 000 грн., стосовно **П.Р., М.М.** обрано запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту.

В подальшому в ході оперативного супроводження вказаного кримінального провадження були встановлені 5 додаткових фігурантів із-поміж мешканців районів області, яким також було повідомлено про підозру за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 149 КК України, а саме **Т.І., Ч.О., Ч.А., Ч.В. та Р.Е.**

Загалом повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 149 КК України 13 особам.

Слідчими СУ ГУНП в області загалом внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань 33 кримінальні провадження, за 27 з яких вищезазначеним особам повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 149 КК України.

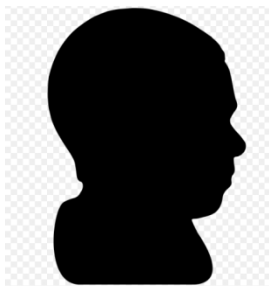
Управління міграційної поліції ГУНП в області відпрацьовано 74 осіб, які були переправлені до Р. Франція, щодо 41 особи відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань не вносились.

На теперішній час готується міжнародний запит до Р. Франція з метою отримання додаткових даних про злочинну діяльність організованої групи для повного, всебічного розслідування кримінального провадження.

ДОВІДКА

за ЄРДР № 111111111 від 01.01.2023 ч. 3 ст. 307 КК України

Управління міграційної поліції ГУНП в області здійснюється оперативне супроводження матеріалів кримінального провадження № 111111111111 від 02.01.2023 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 307 КК України.

ФАБУЛА:

За фактом організації групою осіб нарколабораторії з виготовлення наркотичної речовини «а-РvР» на території області.

На теперішній час встановлені учасники злочинної групи, а саме:

ФІГУРАНТИ:

Організатор злочинної групи:

В., зареєстрований за адресою: м. ..., вул. ..., 25, раніше мешкав за адресами: м. ..., 76, кв. 40., ІПН-1111111, паспорт серії МР111111, виданий 22.10.2010, м. т. 380661111111, 1. 3 28.08.2022 року перебуває в СІЗО м. 1 за скоєння кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 307 КК України, внесеного до ЄРДР за № 1111111111 за фактом збуту наркотичної речовини «а-РvР» на території м. 1 від 24.05.2022 року.

За результатами вивчення та аналізу НСРД № 8 встановлено, що В. має листування у месенджері «Telegram» з невідомою особою під ніком «@lodil» (дані встановлюються) про те, що останній надасть В. грошові кошти у сумі 5000 доларів США, за що він повинен підшукати особу, яка буде за його інструкціями виготовляти наркотичну речовину «а-РvР».

В подальшому В. підшукав та завербував гр. Ч.П.А., 14.01.1975 р.н., після чого останній знайшов місце для виготовлення наркотичної речовини «а-РvР» та отримував обладнання для виготовлення наркотичної речовини за допомогою Української приватної компанії з логістики «Нова пошта».

Виконавець – виготовляє наркотичну речовину (повар):

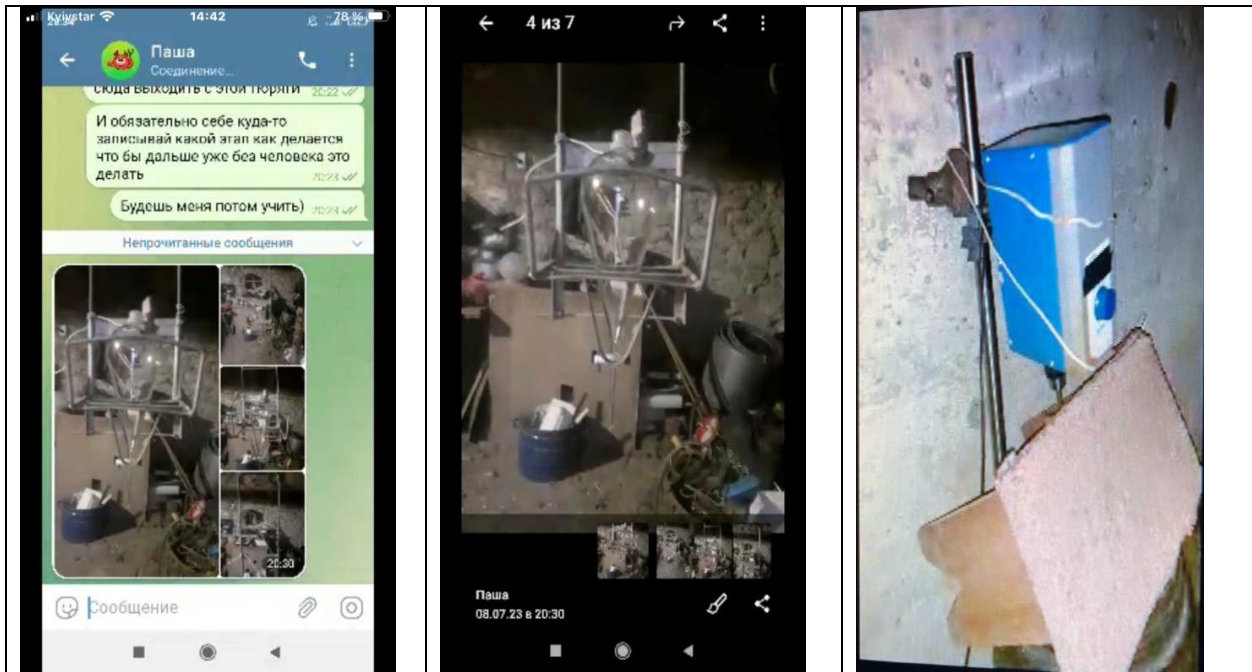

Ч.П., 01.01.1975 р.н., може мешкати за адресою: область, район, вул. 64, ІПН-11111111, паспорт № 00111111 від 30.10.2021, військовий квиток серії АВ1111 від 01.01.2021, м. т. 380661111111, раніше притягувався до кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 185, ч. 2 ст. 289 КК України.

За результатами НСРД № 8 встановлено, що Ч.П. через українську приватну компанію з логістики «Нова пошта» отримував посилки, які містять

знання (лабораторне обладнання, хімічні реактиви), за допомогою яких здійснювалося виготовлення наркотичної речовини «a-PvP» у розмірі 10 кг, про що доповідав В. через месенджер «Telegram».

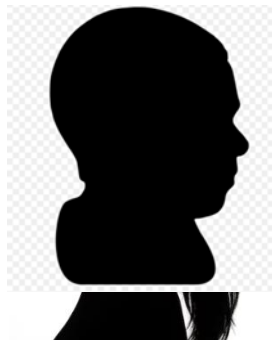
Початок виготовлення почався 08.07.2023.

Під час документування злочинної діяльності вищевказаних осіб встановлено місце, де здійснювалося виготовлення наркотичної речовини «a-PvP», за адресою: **область, район, с. Н., вул. Ш., 64**. Встановлено, що вищевказана адреса належить С.Н.Ф., яка є співмешканкою Ч.П.А., а також пособником із виготовлення наркотичної речовини «a-PvP».

Пособник:

С.Н.Ф., 10.10.1975 р.н., домогосподарка, мешкає за адресою: область, Р. район, с. Н., вул. К., 4, ППН-111111111, користується мобільним телефоном 38096611111111.

Крім того, встановлено, що Ч.П.А. через українську приватну компанію з логістики «Нова пошта» отримав прекурсори вагою приблизно 50 кг для виготовлення приблизно 20 кг наркотичної речовини «а-РvР».

10.08.2023 року за адресою: область, Р район, с. Н, вул. Ш., буд. 4, де здійснювалось виготовлення наркотичної речовини «а-РvР», заїхав автомобіль марки «MERCEDES-BENZ SPRINTER 313 CDI» білого кольору д. н. 00111100, який належить В.(Б.)Н.В., 10.10.1951 р.н., може мешкати за адресою: область, м. Р, вул. Л, 4, кв. 31, ППН-1111111, паспорт серії КМ0111111, виданий 03.00.2002, в який було завантажено обладнання для виготовлення наркотичної речовини «а-РvР» та вивезено до смт. Л. Р. району ... області.

Встановлено нове місце з виготовлення наркотичної речовини «а-РvР», імовірний адрес розташування будинку: область, Р район, смт Лиманське, провулок П. вул. Ф, 1.

Виконавець:

Ч.І.А., 01.01.1975 р.н., може мешкати за адресою: область, район, вул. 64, ППН-111111111, паспорт № 001111111 від 30.10.2021, військовий квиток серії АВ1111 від 01.01.2021, м. т. 38066111111111, раніше притягувався до кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 185, ч. 2 ст. 289 КК України.

Виконавець:

01.01.1975 р. н., може мешкати за адресою: область, район, вул. 64, ІПН-11111111, паспорт № 00111111 від 30.10.2021, військовий квиток серії АВ1111 від 01.01.2021, м. т. 380661111111, раніше притягувався до кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 185, ч. 2 ст. 289 КК України.

19.08.2023 під час проведення обшуків за адресою: область, Р район, смт. Л, вул. ... виявлено та вилучено:

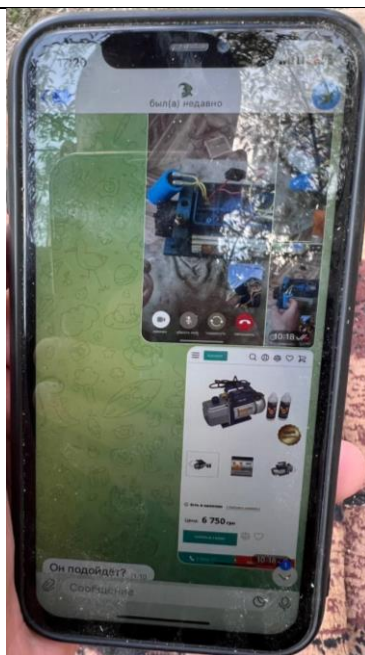
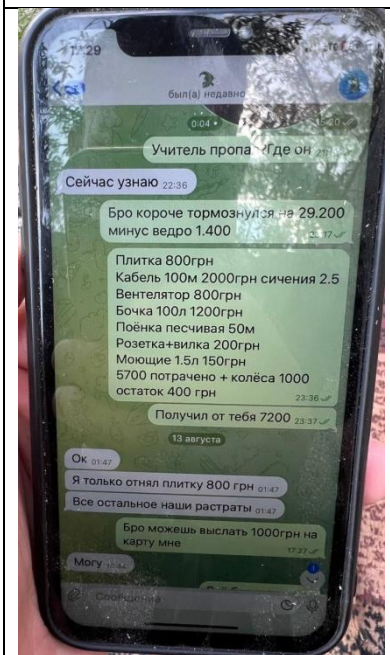
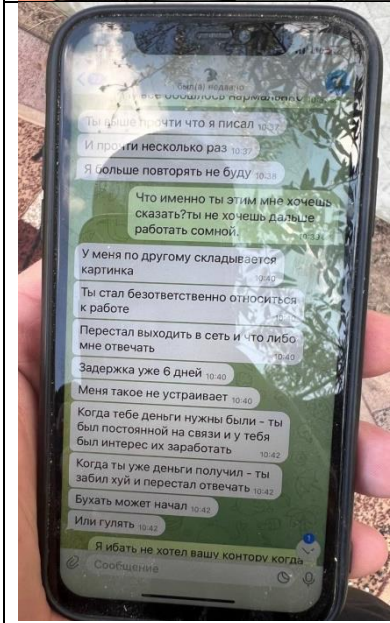
- 7,5 кілограмів наркотичної речовини «а-РvР»;
- понад 120 літрів наркотичної речовини в формі вільної основи;
- майже 200 літрів хімічних речовини з характерним запахом;
- обладнання для виготовлення наркотичної речовини (лабораторію) – електронні ваги, водяний насос, 2 холодильники, міксер, скляні колби;
- знаряддя вчинення злочину, 10 мобільних телефонів, 14 банківських карток, 1 планшет, 2 флеш-накопичувача;
- 3 гілки рослинного походження зеленого кольору з характерним запахом, схожим на канабіс;
- 2 куца рослинного походження зеленого кольору з характерним запахом, схожим на канабіс;
- чорнові записи.

Також, під час перевірки мобільного телефону Ч.А.І. виявлено листування у месенджері «Telegram» з невідомою особою під ніком «@lodil», де Ч.А.І. повідомляє, що саме необхідно для виготовлення наркотичної речовини «а-РvР», та надає номер банківської картки № 444111441111111, на яку необхідно переводити грошові кошти для покупки обладнання.

Також Ч.А.І. через месенджер «Telegram» звітував про процес виготовлення наркотичної речовини «а-РvР».

Затримано в порядку ст. 208 КПК України та поміщено до ОСІ м. ... Ч.П.А. та Ч.І.А.

За скоєння вищевказаного кримінального правопорушення повідомлено про підозру В., Ч.П.А. та Ч.І.А. за ч. 2 ст. 311, ч. 3 ст. 313, ч. 1 ст. 304, ч. 3 ст. 307 КК України.

ЗАПЛАНОВАНІ ЗАХОДИ:

1. Встановлення особи, яка у месенджері «Telegram» використовує нік «@.odil», яка є одним із організаторів «нарколабораторії»;

2. Допит свідка на ім'я Г.І.М., мешкає у ... області, який 02.08.2023 року перевів суму грошей у розмірі 36 576 грн. на картку Монобанку виконавцю Ч.А.І. за виконану частину роботи;

3. Проведення молекулярної експертизи ДНК стосовно Ч.І.А. та Ч.П.А. (м. Миколаїв);

4. До кінця другої декади грудня 2023 року повідомлення про підозру за ст. 28 КК України (вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією) Ч.П.А., В., 21.07.1991 р.н., та Ч.І.А., 11.10.1960 р.н.;

5. Об'явлення у міжнародний розшук каналами Інтерполу пособника організованої групи Ч.А.І., 22.03.2006 р.н., який за попередньою інформацією переховується у Р. Молдова;

6. Проведення слідчих дій та допит свідків за даним кримінальним провадженням;

7. Проведення психологічної експертизи на наявність лідерських якостей у організатора В., 22.07.1998 р.н.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Закони України:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
2. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ : Просвіта, 1996. 80 с. (із наступними змінами та доповненнями).
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» від 13.04.2012 р. № 4652-VI. Харків : Одиссей, 2012. 360 с.
5. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#top>.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою : Закон України від 04.06.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671-20#Text>.
7. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>.
8. Про імміграцію : Закон України від 07.06.2001. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#top>.
9. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
10. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#n122>.
11. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні : Закон України від 11.12.2003. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#top>.

Постанови та розпорядження уряду:

1. Деякі питання декларування і реєстрації місця проживання та ведення реєстрів територіальних громад : постанова Кабінету Міністрів України від 07.02.2022 № 265. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2022-%D0%BF#Text>.
2. Деякі питання у сфері імміграції : постанова Кабінету Міністрів України від 26.12.2002 № 1983. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1983-2002-п>.
3. Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України : постанова

Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 302. URL : <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/302-2015-п>.

4. Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України для виїзду за кордон : постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2014 № 152. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152-2014-п>.

5. Про затвердження зразка, технічного опису бланка та Порядку оформлення, видачі, обміну, скасування, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсною та знищення посвідки на постійне проживання : постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 № 321. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/321-2018-%D0%BF#Text>.

6. Про затвердження зразка, технічного опису бланка та Порядку оформлення, видачі, обміну, скасування, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсною та знищення посвідки на тимчасове проживання : постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 № 322. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-2018-%D0%BF#Text>.

7. Про затвердження Плану заходів на 2018–2021 роки щодо реалізації Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.08.2018 № 602-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/602-2018-р#top>.

8. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 360. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF#n8>.

9. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 року № 877. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text>.

10. Про затвердження Порядку продовження строку перебування та тимчасового проживання, продовження та скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України : постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2012 р. № 150. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150-2012-%D0%BF/>.

11. Про затвердження Правил оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію : постанова Кабінету Міністрів України від 01 березня 2017 р. № 118. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2017-%D0%BF/>.

12. Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України : постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 № 57 . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/57-95-%D0%BF>.

13. Про затвердження Типового положення про пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні : постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 № 1110. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1110-2003-п>.

14. Про облік внутрішньо переміщених осіб : постанова Кабінету

Міністрів України від 01.10.2014 № 509. URL : <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/509-2014-п>.

15. Про посвідчення особи моряка : постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2015 р. № 441. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/441-2015-п#Text>.

16. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 482-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-р#n10>.

Відомчі та міжвідомчі накази, інструкції:

1. Про затвердження Вимог до організації роботи з оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію : наказ Міністерства закордонних справ України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України від 30.10.2017 № 469/897/605. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1432-17>.

2. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ Міністерства внутрішніх справ України 07.07.2017 № 575. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.

3. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною міграційною службою України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 28.08.2013 № 825. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1654-13#Text>.

4. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

5. Про затвердження Інструкції про порядок прийняття уповноваженим підрозділом Національної поліції України рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 05.04.2022 № 209. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0404-22/ed20220405#Text>.

6. Про затвердження Переліку інфекційних хвороб, захворювання на які є підставою для відмови у наданні дозволу на імміграцію в Україну : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.10.2001 № 415. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0932-01>.

7. Про затвердження Положення про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України : наказ Національної поліції України від 23.10.2019 № 1077. URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/files/Наказ%20НП%201077%20->

%2023102019%20положення%20ДСР.pdf.

8. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2019 № 100. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>.

Підручники, монографії, навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали і наукові видання:

1. Весельська Л. А. Державна політика України щодо протидії нелегальній міграції: безпекові аспекти. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2016. № 8. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=990>.

2. Голобородько Д. В., Миронюк Р. В. Правові та організаційні засади діяльності міліції щодо протидії нелегальній міграції : навч. посібник. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2010. 183 с.

3. Новіченко А. В. Особливості протидії нелегальній міграції в сучасній Україні. *Право.ua*. 2020. № 2. С. 103–107. URL : http://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2020-2/Pravo_ua_2020_2.pdf.

4. Оцінка рівня стану організованої злочинності в Україні та протидії підрозділами Департаменту стратегічних розслідувань НПУ в умовах воєнного стану : аналіт. огляд / кол. авт. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022, 58 с.

5. Статистичні дані. *Державна міграційна служба України*. URL : <https://dmsu.gov.ua/diyalnist/statistichni-dani.html>.

Навчальне видання

**Кононець Віта Петрівна
Богуславський Максим Григорович
Каретний Олександр Олександрович**

**ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ГРУП
ТА ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНОЇ
З ПОРУШЕННЯМ МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА**

Навчальний посібник

Редактор, оригінал-макет – *А. В. Самотуга*
Редактор *О. Ю. Чижевська*

Підп. до друку 29.11.2024. Формат 60x84/16. Друк – цифровий. Гарнітура – Times.
Ум.-друк. арк. 5,58. Обл.-вид. арк. 6,00. Зам. № 25/24-нп

Надруковано у Дніпровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Науки, 26, sed@dduvs.edu.ua
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 8112 від 13.06.2024